

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R w ramach programów NCBR

Wyniki badania ankietowego – Sekcja Analiz i Ewaluacji

Plan raportu

Wprowadzenie
slajdy: 3–15

Wyniki badania
slajdy: 16–62

Rekomendacje
slajdy: 63–70

Streszczenie
(slajdy: 3–7)

Cel, przedmiot i zakres
badania
(slajdy: 8–15)

Ogólna ocena kondycji
Beneficjentów
(slajdy: 16–25)

Odczuwalne zmiany w obszarze B+R
(slajdy: 26–30)

Wpływ pandemii na realizację
projektów B+R
(slajdy: 31–44)

Ocena działań Centrum
(slajdy: 45–62)

Wnioski i proponowane
rozwiązania
(slajdy: 63–70)

The background features a complex, abstract composition of overlapping spheres and lines. On the left side, there are several vertical columns of small, light-colored spheres. These are connected by thin, curved lines that create a sense of depth and movement. Larger, semi-transparent spheres are scattered throughout the scene, some appearing to be in the foreground and others in the background. The overall color palette is monochromatic, consisting of various shades of gray and white, which gives the image a clean, scientific, or architectural feel.

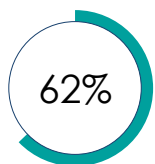
Streszczenie

Wyniki w pigułce

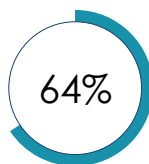
73% badanych pozytywnie oceniło kondycję podmiotu w czasie pandemii, pomimo odczuwania jej negatywnych skutków zarówno w obszarze ogólnej działalności, jak i działalności B+R

Pandemia zakłóca przebieg projektów B+R realizowanych w ramach programów Centrum

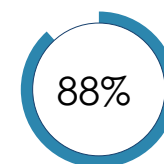
Realizacja projektów B+R w ramach programów Centrum stanowi częściowe remedium na skutki wywołane przez pandemię

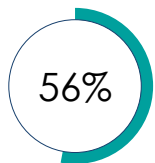
62% ankietowanych **negatywnie** ocenia **wpływ** pandemii na **ogólną działalność Beneficjentów**

64% ankietowanych **negatywnie** ocenia **wpływ** pandemii na **realizację projektów B+R**, która głównie zakłóca terminowość i zakres prac w projektach

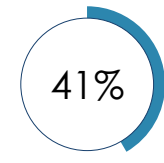
88% ankietowanych uważa, że **realizacja projektu pozwala uniknąć zahamowania** działalności B+R

56% ankietowanych **negatywnie** ocenia **wpływ** pandemii na **ogólną działalność B+R Beneficjentów**

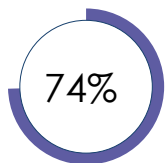
20% ankietowanych przyznaje, że pandemia **sprzyja wprowadzeniu wyników projektu na rynek**

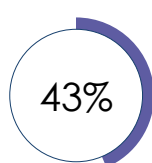
41% ankietowanych uważa, że **realizacja projektu** stanowi obecnie obciążenie finansowe (częściej dla przedsiębiorstw)

ale, **nie znajduje to** odzwierciedlenia w planach Beneficjentów dotyczących **przerwania projektu i zerwania umowy**

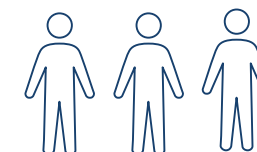
Ocena działań Centrum i jakości obsługi w czasie pandemii

74% ankietowanych jest **zadowolonych z jakości obsługi projektów**

43% respondentów dostrzega **potrzebę dalszego usprawniania procesów** procedowania w zakresie obsługi projektów

1 022
ankietowanych

Streszczenie

1. Ogólna kondycja Beneficjentów w czasie pandemii

Skutki pandemii są widoczne zarówno w działalności przedsiębiorstw, jak i jednostek naukowych – Beneficjentów programów oferowanych przez Centrum. Jednak silniej odczuwalne w zakresie działalności B+R niż ogólnej kondycji podmiotów.

- Badani kierownicy projektów B+R dostrzegają negatywny wpływ pandemii na ogólną działalność, wynikający przede wszystkim z konieczności zmiany trybu pracy (przejsie na tryb pracy zdalnej) oraz niedostępności personelu, spowodowanej chorobą, kwarantanną lub opieką w czasie pandemii.
- Zaobserwowano różnicę w zmianach wywołanych pandemią w działalności podmiotów w zależności od typu Beneficjenta. Kierownicy projektów z przedsiębiorstw częściej wskazywali na zmiany bliższe ich działalności, związane z ekonomiką funkcjonowania i rynkiem (dotyczące m.in. spadku popytu, utraty klientów, redukcji zatrudnienia, wzrostu kosztów pracy). Z kolei kierownicy z jednostek naukowych częściej dostrzegali problemy związane z dostępem do infrastruktury i ograniczeniami, które powstały w wyniku zamknięcia granic.
- Prawie jedna trzecia ankietowanych deklaruje, że ich podmiot korzystał z pomocy rządowej w ramach tzw. Tarcz antykryzysowych. Częściej dotyczyło to przedsiębiorstw, do której kierowano największy zakres działań pomocowych.
- Jednocześnie pandemia pobudziła podmioty do działania – pozytywne impulsy w obszarze B+R, organizacji i zarządzania oraz nowe możliwości

rynkowe wynikające m.in. z digitalizacji i wykorzystania potencjału rynku e-commerce dostrzegło 37% wszystkich ankietowanych.

2. Odczuwalne zmiany w obszarze ogólnej działalności B+R Beneficjentów w czasie pandemii

Pandemia odcisnęła swoje piętno w obszarze ogólnej działalności badawczo-rozwojowej prowadzonej w organizacjach Beneficjentów. Zakłóciła nie tylko zakres prac badawczych, ale także wymusiła dokonywanie zmian w sposobie ich realizacji.

- 56% wszystkich badanych negatywnie ocenia wpływ pandemii na ogólną działalność B+R, która w szczególności zakłóca czas realizacji przedsięwzięć, wpływa na współpracę z podwykonawcami i partnerami tych przedsięwzięć, a także na tempo i zakres wdrożeń. Na ten ostatni aspekt częściej zwracali uwagę kierownicy z jednostek naukowych. Z kolei w grupie kierowników z przedsiębiorstw obawy budził częściej niekorzystny wpływ pandemii na nakłady przeznaczane na działalność B+R.
- Mimo że obecna sytuacja nie sprzyja inwestycjom w B+R (według raportu GUS z 2020 roku dot. wpływu pandemii na koniunkturę obserwuje się negatywne skutki pandemii zagrażające stabilności firm, spadek liczby zamówień, zakłócenia w łańcuchu dostaw), 27% ankietowanych dostrzega szansę na opracowanie nowych produktów i usług, a 21% ankietowanych – dostrzega szansę na rozwój w obszarze B+R dzięki zwiększeniu zakresu realizowanych prac.

Streszczenie

3. Wpływ pandemii na realizację projektów B+R w ramach programów Centrum

Pandemia zakłóca także sam przebieg projektów B+R realizowanych w ramach programów Centrum i wymusza dokonywanie zmian w harmonogramach projektów i sposobie realizacji prac. Wszystkie odnotowane zmiany wywołane obecną sytuacją są, w opinii badanych, bardzo istotne dla realizowanych projektów.

- Większość ankietowanych negatywnie ocenia wpływ pandemii na realizację projektów B+R. W szczególności dotyczy to przesunięć w harmonogramach projektu związanych z opóźnieniem realizacji prac badawczych (np. w wyniku trudności w dostępie do infrastruktury badawczej i personelu obsługującego infrastrukturę, trudności w komunikacji z podwykonawcami lub partnerami w projekcie, opóźnieniami w realizacji niezbędnych dostaw i usług).
- Skutki pandemii są widoczne w zakresie wdrożeń i komercjalizacji, a także możliwości pozyskania potencjalnych odbiorców projektów – na te aspekty częściej wskazywali kierownicy z jednostek naukowych. Z kolei kierownicy z przedsiębiorstw częściej odczuwali skutki związane z kosztami materiałów, dostaw lub usług niezbędnych do realizacji ich projektów. Podobnych wniosków dostarcza raport z ewaluacji realizowanej dla MFIPR (2021).
- 25% respondentów obawia się, że pandemia uniemożliwi wdrożenie lub komercjalizację wyników projektów, częściej te obawy podzielają kierownicy z jednostek naukowych. Jednocześnie podobny odsetek ankietowanych podziela opinię, że wyniki projektów mogą być niedopasowane do zmieniających się obecnie warunków rynkowych.

- Co więcej, na rynku mogą pojawić się konkurencyjne rozwiązania, co może spowodować zmarnowanie potencjału powstałych produktów lub rozwiązań. Może to oznaczać duże zakłócenie procesu komercjalizacji i odsunięcie tego procesu w czasie (na takie zagrożenia wskazują także autorzy raportu z badania ewaluacyjnego dla MFIPR, 2021).
- Analogicznie, jak w przypadku ogólnej działalności B+R, również w zakresie realizowanych projektów ankietowani dostrzegają pozytywne impulsy pandemii – w opinii 20% ankietowanych pandemia sprzyja wprowadzeniu wyników projektu na rynek, a 18% – wdrożeniom.

Realizacja projektów B+R współfinansowanych przez Centrum stanowi częściowe remedium na skutki wywołane przez pandemię.

- Dzięki realizowanym projektom Beneficjenci mogą ograniczyć zahamowanie działalności B+R, redukcję zatrudnienia w tym obszarze, czy też zachować płynność finansową (na ten aspekt częściej wskazują kierownicy z jednostek naukowych).
- Jednocześnie dla 41% respondentów realizacja projektu stanowi obecnie obciążenie finansowe (częściej dla przedsiębiorstw niż jednostek naukowych). Takie odczucia mogą być jednak związane z naturalnym cyklem projektów B+R, w przypadku których ewentualne efekty ekonomiczne są odłożone w czasie, a realizacja wymaga zaangażowania środków i zasobów przedsiębiorstwa. Trudno określić w jakiej skali odczucia te potęguje sama pandemia. Jednakże odsetek respondentów, którzy planują przerwać projekt i rozwiązać umowę jest znikomy, co należy uznać za pozytywną informację.

Streszczenie

4. Ocena działań i jakości obsługi Centrum w czasie pandemii

Działania Centrum w czasie pandemii oraz jakość obsługi zostały pozytywnie ocenione przez ankietowanych. Pandemia przyspieszyła wdrożenie rozwiązań pozwalających na pracę i komunikację w trybie zdalnym, co spotkało się z pozytywnym odbiorem wśród badanych.

- W grupie respondentów, którzy korzystali w czasie pandemii z różnych działań wspierających realizację projektów, największe zainteresowanie wzbudzają: możliwość wydłużenia terminu realizacji projektu bez konieczności aneksowania umowy, a także możliwość podpisania dokumentów za pośrednictwem różnych form elektronicznego podpisu.
- Mimo, że w opinii respondentów większość działań wspierających realizację projektów jest ważna, małym zainteresowaniem cieszą się: m.in. możliwości poprawiające płynność finansową (zmniejszenie do 5% wartości przyznanego dofinansowania zatrzymanego na zakończenie projektu), zmiana formy finansowania projektu (z refundacji na formę zaliczki) czy skorzystanie w uzasadnionych przypadkach ze zwolnienia z zasady konkurencyjności.
- Warto podkreślić, że kluczową rolę w kontaktach z Beneficjentami odgrywają opiekunowie projektów. Obsługa opiekunów została pozytywnie oceniona przez większość ankietowanych. Jednocześnie 28% ankietowanych zgłosiło problem w nawiązaniu kontaktu z opiekunem.

Ankietowani pozytywnie oceniają kierunek zmian w obszarze automatyzacji procesów obsługi, komunikacji oraz procedowania w trybie zdalnym i oczekują kontynuacji wsparcia w tym zakresie.

- Oczekiwania respondentów dotyczą w szczególności usprawnienia procesu przekazywania dokumentacji projektowej, wniosków i raportów, przyspieszenia oceny raportu przed kolejną fazą projektu oraz ułatwienia kontaktów z opiekunami projektów. Świadczy to o dużym zapotrzebowaniu Beneficjentów w zakresie sprawnej obsługi projektów i wsparcia w rozwiązywaniu bieżących problemów, nie tylko w czasie pandemii (wnioski te potwierdzają również inne badania Centrum – przykładowo badanie Satysfakcji Beneficjentów).

Ankietowani rzadko korzystają z innych źródeł informacji niż opiekun projektu

- Opiekun jest najczęściej wykorzystywanym źródłem informacji. W następnej kolejności respondenci czerpią wiedzę z komunikatów prasowych prezentowanych na stronie internetowej Centrum. Wyniki badania wskazują, że webinaria, szkolenia lub materiały prezentowane w formie nagrań cieszą się dużo mniejszym zainteresowaniem wśród badanych, a wykorzystywanie tych źródeł wiedzy ma niższy priorytet. Niewielkim zainteresowaniem cieszy się również możliwość kontaktu z Punktem Informacyjnym. Wynikać to może m.in. z dużego przywiązania Beneficjentów do opiekunów projektów oraz z niskiej rozpoznawalności tej formy kontaktu w tej grupie (dotychczas Punkt Informacyjny odgrywał większą rolę w obsłudze Wnioskodawców).

The background of the slide is a complex, abstract composition of various geometric shapes. It features numerous spheres of different sizes and shades of gray, some appearing to be part of a larger structure. Interwoven with these spheres are thin, white, curved lines that create a sense of depth and movement. The overall aesthetic is clean, modern, and scientific, with a focus on light and shadow to create a three-dimensional effect.

Wprowadzenie

Cel i przedmiot badania

Zakres badania

Metoda badania

Informacje o próbie badawczej

Wprowadzenie

Cel i przedmiot badania

Wiele badań realizowanych w dobie pandemii dotyczy przede wszystkim oceny jej wpływu na nastrój i koniunkturę gospodarczą oraz sytuację ekonomiczną przedsiębiorstw (m.in. GUS, 2020; PARP, 2020; ZPP, 2020; CMSG, 2020; KPMG, 2020). Niewiele z kolei uwzględnia skutki pandemii w obszarze działalności B+R. Przynoczyć należy aktualny raport z badania ewaluacyjnego realizowanego na zlecenie MFiPR, *Wpływ działalności badawczo-rozwojowej w polityce spójności 2014-2020 na konkurencyjność i innowacyjność gospodarki – etap I: badanie w trakcie wdrażania*, w którym dokonano diagnozy widocznych skutków pandemii w odniesieniu do studiów przypadków – wybranych projektów realizowanych w ramach funduszy europejskich.

W odpowiedzi na lukę informacyjną dotyczącą skutków pandemii w obszarze B+R oraz uwzględniając niesprzyjające obecnie

warunki dla działalności badawczo-rozwojowej, w marcu 2021 zrealizowano pierwsze badanie ankietowe wśród Beneficjentów programów Centrum wspierających obszar B+R oraz innowacyjność. Badanie obejmowało nie tylko projekty realizowane w ramach funduszy europejskich, ale także krajowych.

Celem badania była analiza wpływu pandemii na prace B+R prowadzone w podmiotach naszych Beneficjentów. Poznanie aktualnych potrzeb związanych z realizacją projektów B+R oraz ocena czy i jak pandemia wpływa na realizację projektów naszych Beneficjentów posłużyło do wypracowania propozycji rozwiązań i działań wspierających przedsięwzięcia badawczo-rozwojowe.

Badaniem zostały objęte projekty B+R realizowane w okresie pandemii (trwającej od marca 2020). Były to projekty, które rozpoczęły się w latach 2016–2021. W badaniu wzięli udział kierownicy projektów

B+R.

Liczne badania wskazują, że nastroje wśród polskich przedsiębiorstw pogorszyły się w okresie pandemii, a skutki pandemii oddziałują na funkcjonowanie tego sektora (por. GUS, 2020; PARP, 2020).

Negatywnych konsekwencji należy się spodziewać także w obszarze B+R. Zakłada się, że w przypadku projektów B+R pandemia negatywnie wpłynie na skalę i tempo wdrożeń. Niestabilna sytuacja społeczno-gospodarcza może spowodować, że wiele firm nie będzie gotowa do wdrażania wyników, a także może mieć problemy z dostępem do komercyjnych źródeł finansowania komercjalizacji (por. MFiPR, 2021).

Należy oczekiwać, że zarówno bieżący rok, jak i kolejny będą trudnym okresem, niesprzyjającym inwestowaniu w innowacje (choć z pewnością nie wszystkie branże będą odczuwały trudności w takim samym stopniu i zakresie).

Wprowadzenie

Działania Centrum

W odpowiedzi na dynamiczne zmiany wywołane sytuacją pandemiczną, Centrum podjęło szereg działań wspomagających Beneficjentów w tym okresie. Z perspektywy programowej, ogłoszono między innymi dodatkowe konkursy dedykowane tematyce COVID-19 w ramach tzw. *Szybkiej Ścieżki – Koronawirusy* oraz uruchomiono program wsparcia dla tzw. szpitali jednomiennych. W obszarze zmian organizacyjnych, Centrum – jako pierwsza wśród Instytucji Pośredniczących – wdrożyło panele z Beneficjentami organizowane w trybie zdalnym. Ponadto wprowadzono narzędzia współpracy i komunikacji z pracownikami umożliwiające pracę w trybie zdalnym.

W grupie udogodnień odczuwalnych z perspektywy Wnioskodawców i Beneficjentów

zaliczyć można: wydłużenie terminów naborów w konkursach, ograniczenie wymaganych załączników w formie papierowej na rzecz dokumentacji elektronicznej czy możliwość wykorzystania kwalifikowalnego podpisu elektronicznego i prowadzenia korespondencji projektowej za pomocą ePUAP. Wprowadzono także zmiany kluczowe dla zapewnienia kontynuacji realizacji projektów dotyczące między innymi: wydłużenia terminów realizacji projektów, zawieszenia projektu na czas określony, zmiany formy finansowania projektu (z refundacji na formę zaliczki), zmniejszenia z 10% do 5% wartości przyznanego dofinansowania zatrzymanego na zakończenie projektu (w celu poprawy płynności finansowej Beneficjentów).

Intensyfikacji działań wymagała także komunikacja z Wnioskodawcami i Beneficjentami. W tym celu udostępniono dodatkowe materiały i informacje odwołujące

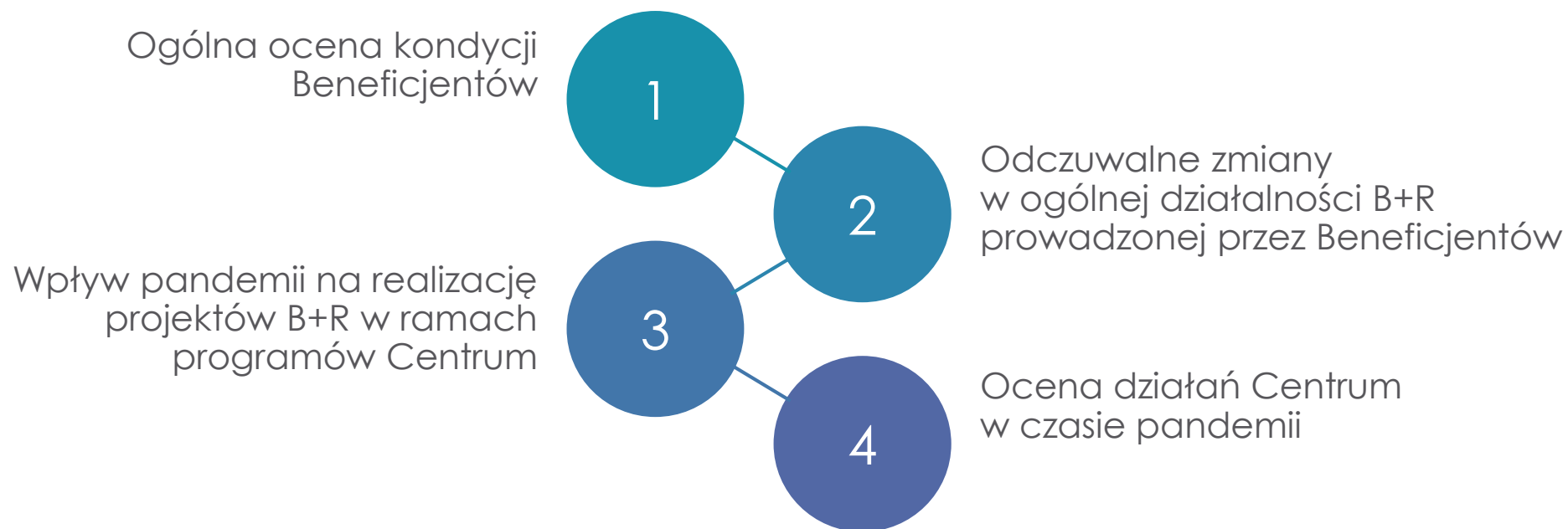
się do zmian w realizacji projektów, które są prezentowane zarówno na stronie internetowej Centrum, jak i kanałach społecznościowych.

Katalog działań informacyjno-promocyjnych oraz działań usprawniających realizację projektów został poddany ocenie w niniejszym badaniu ankietowym. Szczegółowy zakres zrealizowanego badania przedstawia kolejny slajd.

Wprowadzenie

Zakres badania

Badanie obejmowało cztery obszary kluczowe z perspektywy bieżących doświadczeń Beneficjentów oraz perspektywy obsługi i wsparcia kierowanego do Beneficjentów ze strony Centrum w okresie pandemii.

Wprowadzenie

Metoda

Badanie ankietowe

Kierownicy projektów realizujących projekty B+R w czasie pandemii (trwającej od marca 2020 roku) w ramach programów współfinansowanych przez Centrum.

Kto?

1 022 wypełnione kwestionariusze ankietowe:

- z uwzględnieniem **typu Beneficjenta**
- z uwzględnieniem **wielkości przedsiębiorstwa**
- z uwzględnieniem **rodzaju program**

Jak?

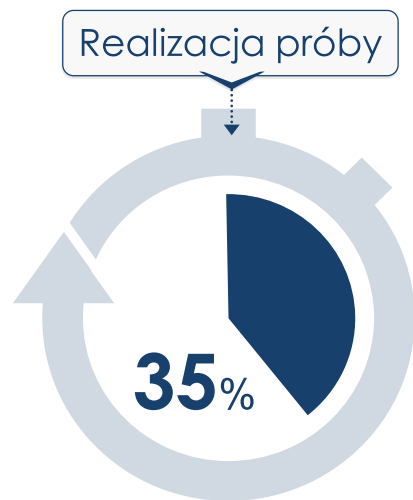
Badanie ankietowe metodą CAWI

Kiedy?

Badanie zrealizowane w marcu 2021 roku przez Sekcję Analiz i Ewaluacji

Wprowadzenie

Informacje o próbie badawczej

**łącznie:
1 022
ankietowanych**

Podstawowe założenia:

- Zaproszenia do udziału w badaniu otrzymało łącznie blisko 3 tysiące kierowników projektów B+R, których realizacja przypadła na okres pandemii.
- W zależności od liczby realizowanych projektów, w badaniu mógł uczestniczyć więcej niż jeden kierownik z tego samego przedsiębiorstwa lub instytucji.
- Jednostką badania był projekt, a nie podmiot.

Wprowadzenie

Typ Beneficjenta

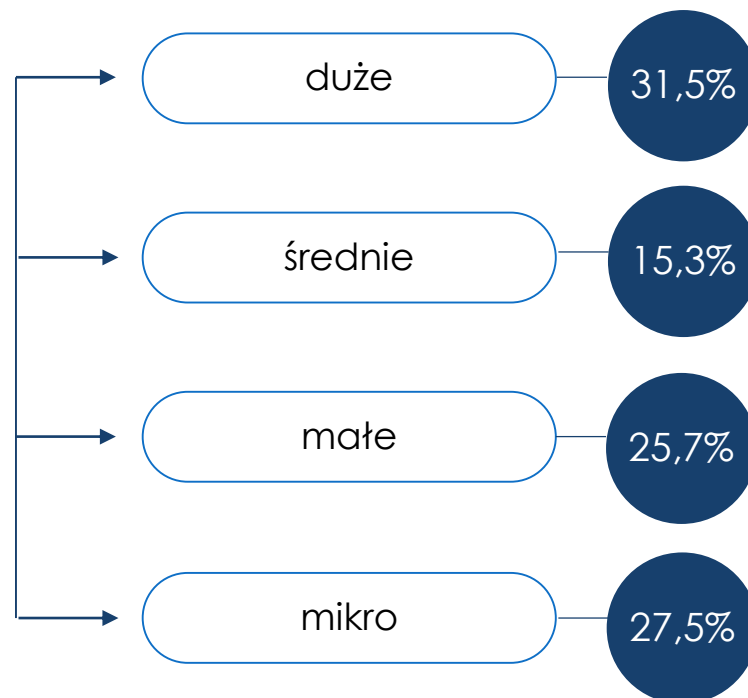
■ przedsiębiorstwo ■ jednostka naukowa ■ pozostałe instytucje

Do grupy pozostałych instytucji zaliczono: fundacje, stowarzyszenia lub inne instytucje, które nie są jednostkami naukowymi.

n = 1 022

Wielkość przedsiębiorstwa

59%

wszystkich respondentów należy do grupy przedsiębiorstw, spośród których

7 na 10

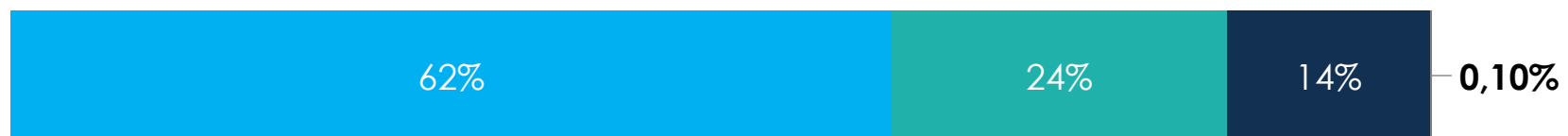
reprezentuje sektor małych i średnich przedsiębiorstw.

n = 603

Wprowadzenie

Rodzaj programu

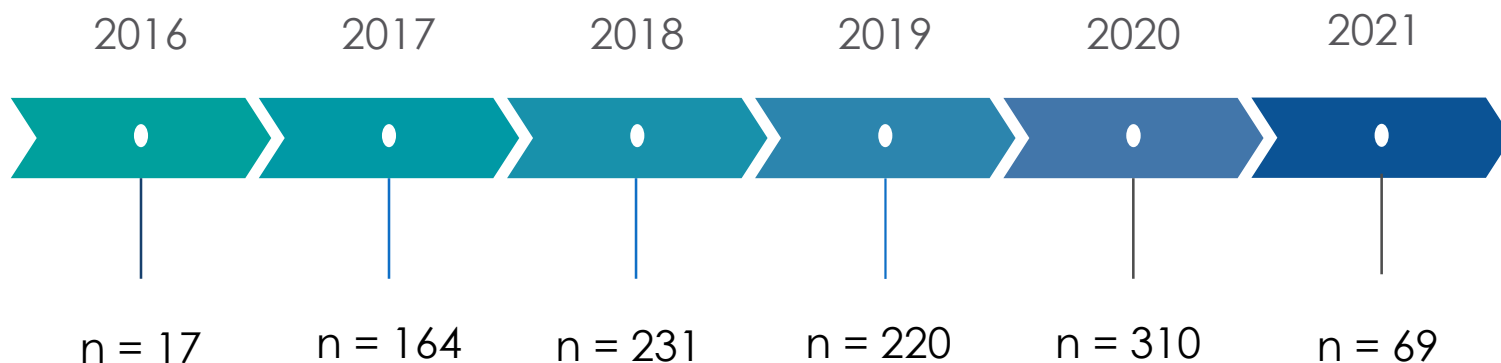
■ PO IR ■ programy krajowe ■ programy międzynarodowe ■ pozostałe programy

Do grupy pozostałych programów zaliczono: PO PC (n = 1)

n = 1 022

Rok rozpoczęcia realizacji projektu

62%

badanych kierowników realizuje projekty B+R w ramach programu Inteligentny Rozwój.

24%

respondentów kieruje projektami B+R finansowanymi ze środków krajowych.

n = 1 011 brak danych: n = 11

Ogólna ocena kondycji Beneficjentów w czasie pandemii

Wpływ pandemii na ogólną kondycję
i działalność przedsiębiorstw/institucji

Zmiany wywołane pandemią

Wykorzystanie pomocy rządowej
w ramach Tarcz antykryzysowych

Najważniejsze wnioski

Wpływ pandemii jest widoczny w działalności przedsiębiorstw i jednostek naukowych, stanowiących grupę Beneficjentów programów Centrum. Obraz kondycji i działalności organizacji Beneficjentów, którzy wzięli udział w badaniu przedstawia się następująco:

- Zdecydowana większość ankietowanych kierowników projektów B+R pozytywnie ocenia kondycję swojego przedsiębiorstwa lub instytucji w pandemii.
- Jednocześnie w grupie kierowników (n=916), którzy odczuwają wpływ pandemii na prowadzoną działalność aż 62% dostrzega negatywne skutki obecnej sytuacji, a 17% – pozytywnie ocenia ten aspekt. Niezależnie od typu Beneficjenta (przedsiębiorstwo vs jednostka naukowa) wpływ ten jest odczuwalny na zbliżonym poziomie.
- Pandemia wywołała szereg zmian w działalności organizacji Beneficjentów.

Najczęściej dotyczyły one konieczności zmiany trybu pracy (na pracę zdalną) oraz niedostępności personelu, na które wskazywali najczęściej zarówno kierownicy projektów z przedsiębiorstw, jak i jednostek naukowych. Ci pierwsi częściej odczuwali zmiany w obszarze ekonomiki funkcjonowania przedsiębiorstwa i jego działalności na rynku (dotyczące m.in.. spadku popytu, utraty klientów, wzrostu kosztów pracy czy redukcji zatrudnienia). Z kolei kierownicy z jednostek naukowych częściej dostrzegali problemy związane z ograniczonym dostępem do infrastruktury badawczej czy niedogodności związane z zamknięciem granic. W dłuższej perspektywie negatywne oddziaływanie pandemii może spowodować niekorzystne skutki w sferze przychodów firm i instytucji naukowych.

- Pandemia dała impuls także do pozytywnych zmian. 37% wszystkich ankietowanych kierowników dostrzega

pozytywne aspekty pandemii w obszarze B+R, organizacji i zarządzania oraz oferty i zwiększania grupy odbiorców.

- O ile pozytywny wymiar pandemii związany z organizacją i zarządzaniem (w szczególności wynikający z usprawnienia komunikacji dzięki narzędziom cyfrowym czy podniesienia kompetencji cyfrowych pracowników) był zauważalny w jednostkach naukowych, o tyle zwiększenie szans rynkowych, intensyfikacja prac B+R i częstsze wdrażanie nowych produktów ujawniły się w grupie przedsiębiorstw.
- Prawie jedna trzecia respondentów deklaruje, że ich podmioty korzystały ze wsparcia w ramach tzw. Tarcz antykrzysowych. W naszym badaniu głównymi beneficjentami rządowej pomocy okazały się przedsiębiorstwa – najczęściej małe i średnie.

Ogólna ocena kondycji Beneficjentów w czasie pandemii – wyniki badania

Wpływ pandemii na kondycję przedsiębiorstwa/instytucji

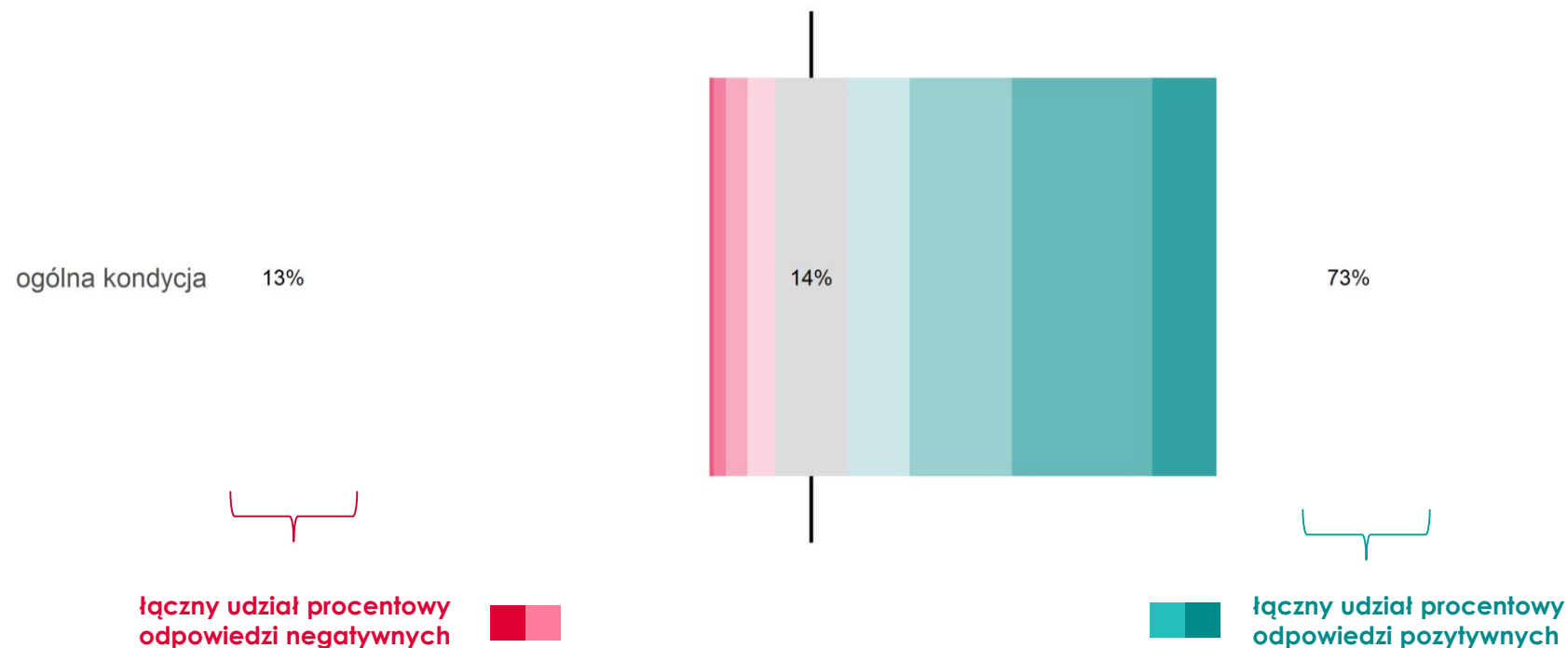
73%

badanych pozytywnie ocenia ogólną kondycję ich podmiotu w czasie pandemii.

Niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa, średnia ocena wynosi od 6,1 do 6,9 w skali 10 punktów.

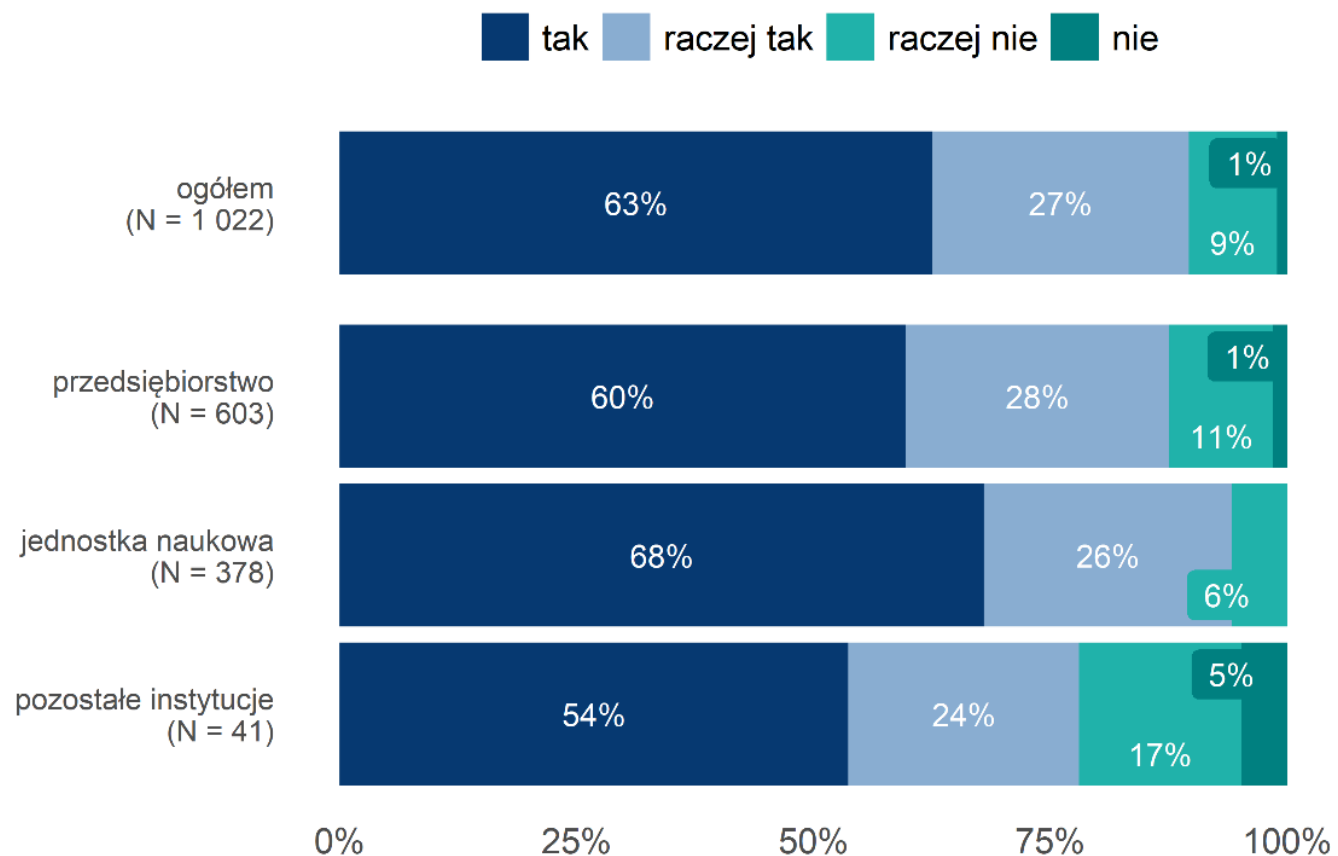
Średnia ocena kierowników z jednostek naukowych była wyższa (średnia: 7,2) niż z grupy przedsiębiorstw (średnia: 6,5).

■ 0 - zdecydowanie źle ■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7 ■ 8 ■ 9 ■ 10 - zdecydowanie dobrze

Ogólna ocena kondycji Beneficjentów w czasie pandemii – wyniki badania

Wpływ pandemii na ogólną działalność Beneficjentów

90%

badanych (łącznie udział odpowiedzi „tak” i „raczej tak”) oceniła, że pandemia miała wpływ na ogólną działalność zatrudniających ich podmiotów.

Najczęściej taki wpływ odczuwają przedstawiciele jednostek naukowych, a w grupie przedsiębiorstw – mikro i małe.

Ogólna ocena kondycji Beneficjentów w czasie pandemii – wyniki badania

Wpływ pandemii na ogólną działalność przedsiębiorstwa/instytucji

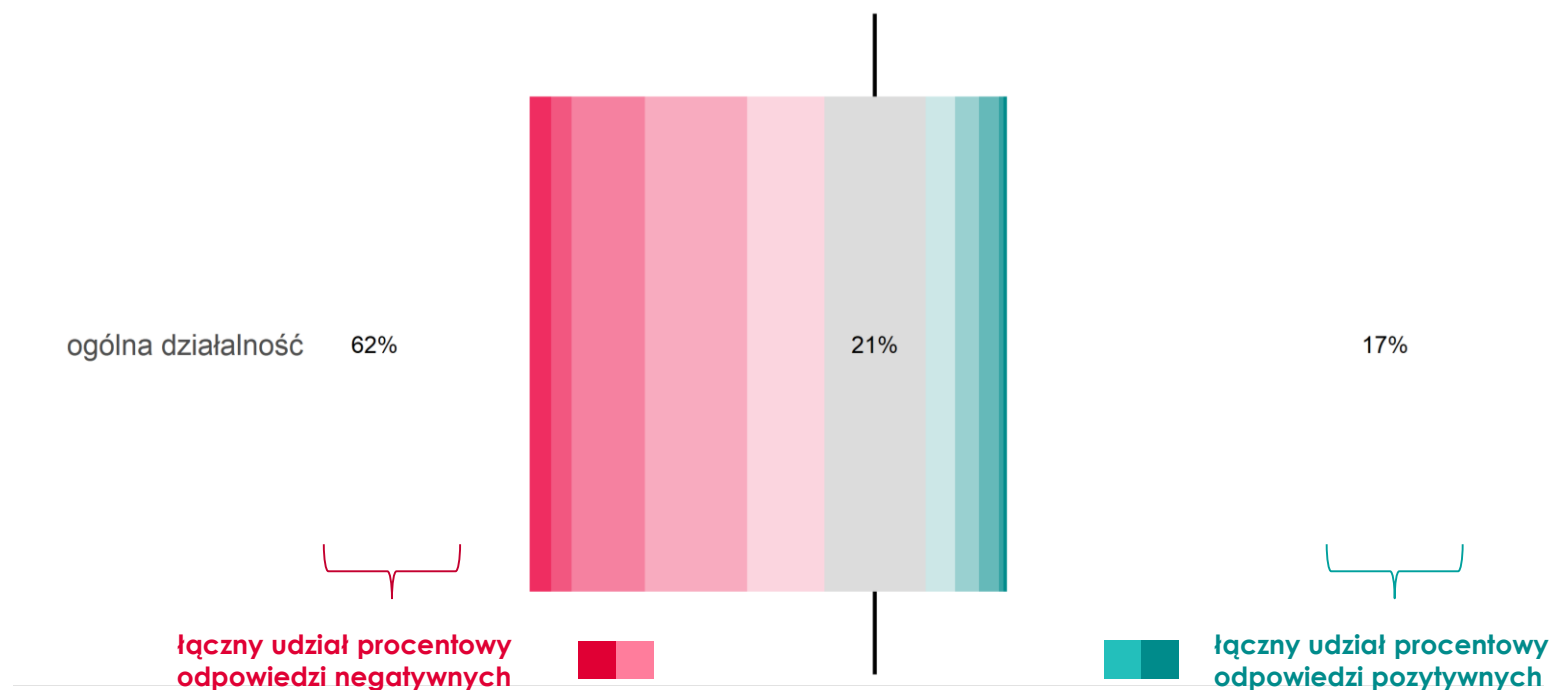
■ 0 - zdecydowanie źle ■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7 ■ 8 ■ 9 ■ 10 - zdecydowanie dobrze

W grupie respondentów, którzy odczuli skutki pandemii (n = 916),

62%

z nich przyznaje, że wpływ ten był negatywny.

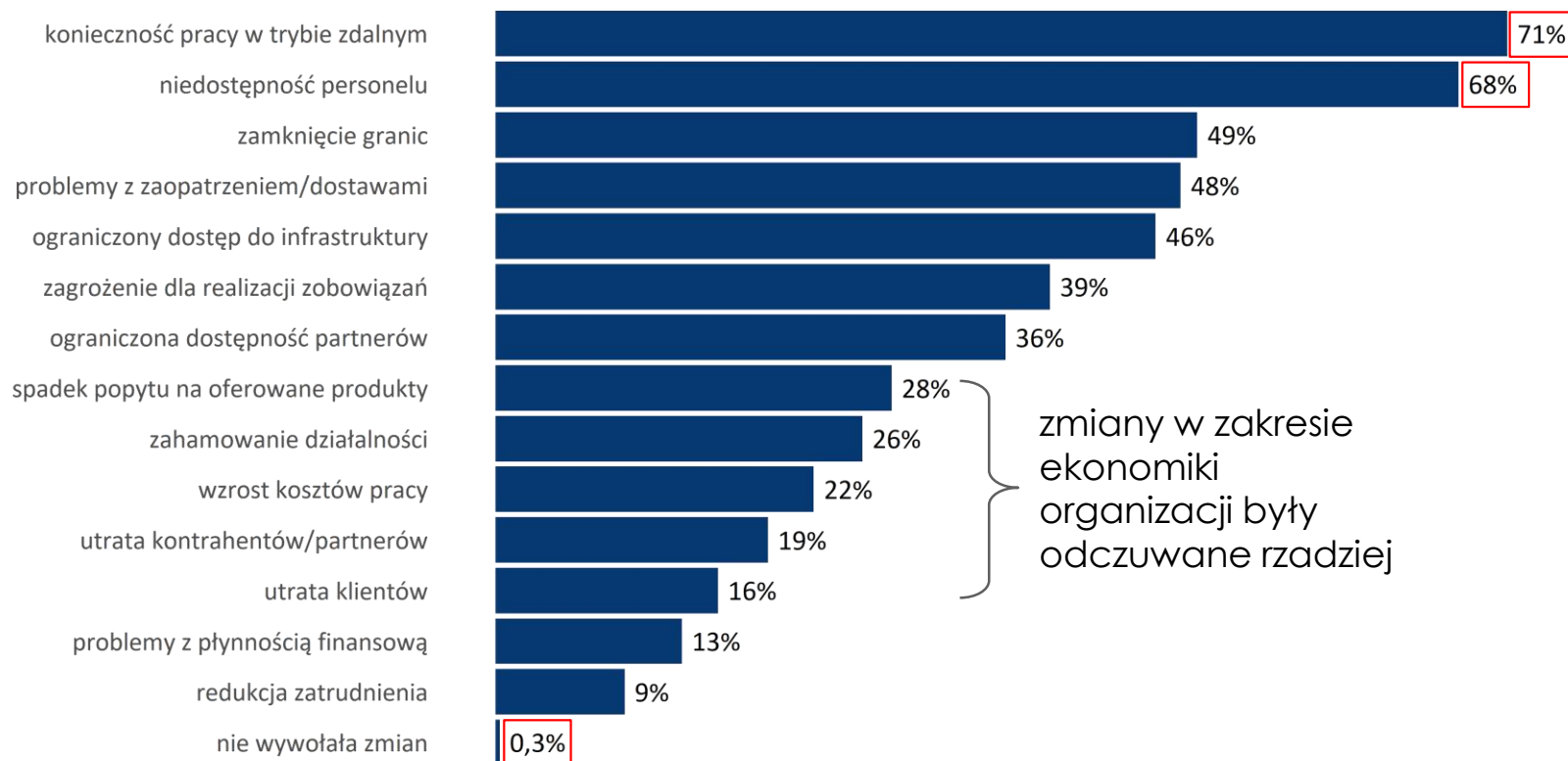
Zarówno kierownicy projektów w przedsiębiorstwach, jak i jednostkach naukowych podobnie odczuwają wpływ pandemii (średnie odpowiednio: 3,9 vs 4,0).

n = 916

Ogólna ocena kondycji Beneficjentów w czasie pandemii – wyniki badania

Zmiany wywołane pandemią w ogólnej działalności Beneficjentów

Pandemia wywołała szereg zmian w ogólnej działalności organizacji Beneficjentów.

Najczęściej respondenci wskazywali na konieczność pracy w trybie zdalnym i niedostępność personelu.

Często wskazywane bariery dotyczyły: zamknięcia granic uniemożliwiającego, np. odbycie szkoleń za granicą lub dokonanie niezbędnego zakupu, problemów z zaopatrzeniem i ograniczonego dostępu do infrastruktury.

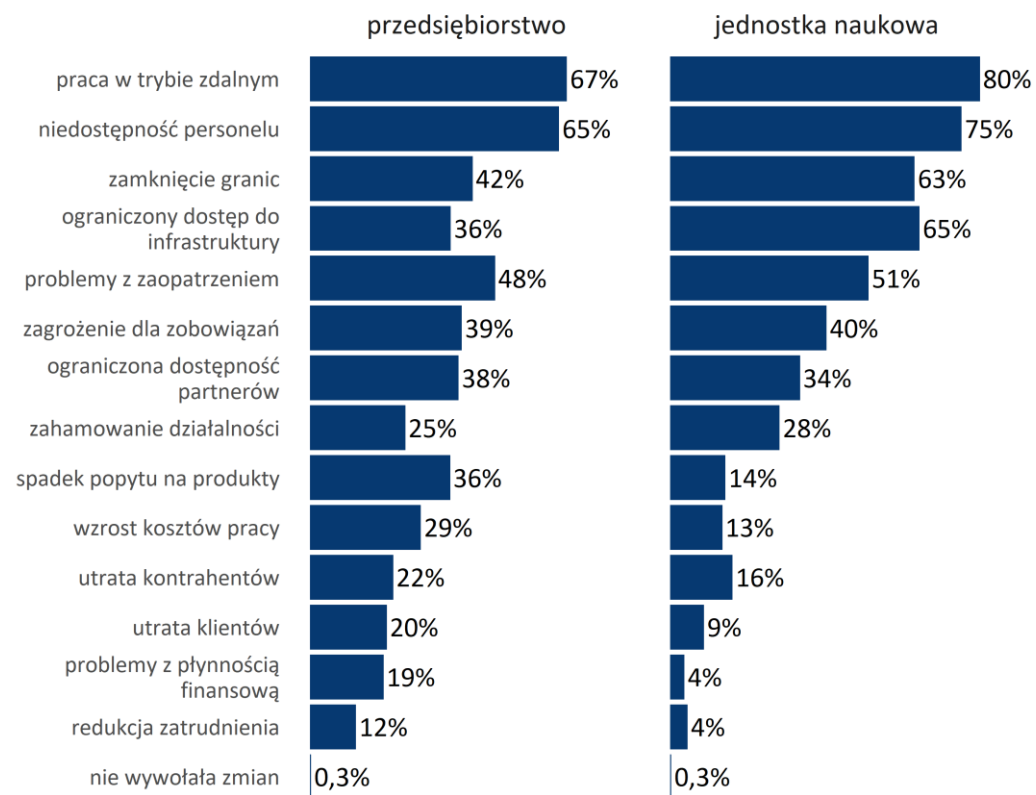
Ogólna ocena kondycji Beneficjentów w czasie pandemii – wyniki badania

Zarówno kierownicy projektów reprezentujący przedsiębiorstwa, jak i jednostki naukowe najczęściej wskazywali na zmiany wynikające ze zmiany trybu pracy (na tryb zdalny) oraz niedostępności personelu.

Jednakże dla jednostek naukowych częstym problemem był także ograniczony dostęp do infrastruktury badawczej, który w przypadku przedsiębiorstw był wskazywany znacznie rzadziej. Również ograniczenia związane z zamknięciem granic częściej odczuwali kierownicy z jednostek naukowych niż z przedsiębiorstw.

Z kolei zmiany związane z popytem na produkty, kosztami pracy, utratą klientów, płynnością finansową czy redukcją zatrudnienia częściej były odczuwalne w sektorze prywatnym.

Zmiany wywołane pandemią – według typu Beneficjenta

n = 526

n = 355

Pytanie z wielokrotnym wyborem

Ogólna ocena kondycji Beneficjentów w czasie pandemii – wyniki badania

O pozytywny impuls pandemii zapytano wszystkich respondentów.

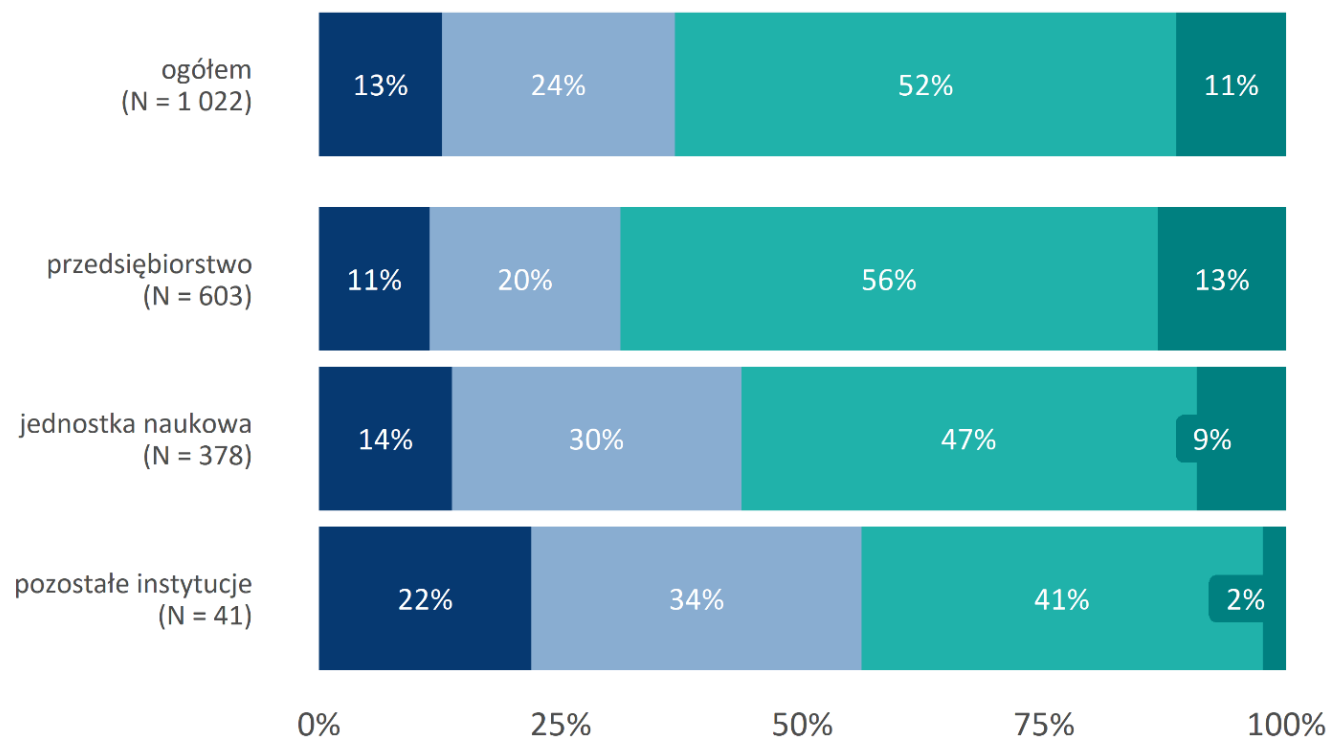
37%

z nich (łączny udział procentowy odpowiedzi „tak” i „raczej tak”) przyznało, że pandemia wywołała pozytywne zmiany w działalności podmiotów.

Częściej od pozostałych podmiotów odczuwały je instytucje zaliczane do grupy „pozostałych” i jednostek naukowych. W grupie przedsiębiorstw – częściej pozytywny impuls odczuwały średnie firmy.

Pozytywny impuls pandemii

■ tak ■ raczej tak ■ raczej nie ■ nie

n = 1 022

Ogólna ocena kondycji Beneficjentów w czasie pandemii – wyniki badania

Przykłady pozytywnych zmian wywołanych pandemią wskazane przez respondentów

→ wykorzystanie nowych technologii do badań

→ wzrost nakładów na automatyzację procesów

→ intensyfikacja prac B+R

→ częstsze wdrażanie nowych produktów

→ możliwość poszukiwania nowych, niestandardowych rozwiązań

Obszar B+R

→ opracowanie nowych produktów

→ zmiana profilu działalności w kierunku e-commerce

→ nowe obszary działalności (oferta skierowana do sektora medycznego)

→ opracowanie nowej strategii rozwoju

→ nowa współpraca (np. z partnerami z Chin)

Rynek

→ usprawnienie komunikacji dzięki wykorzystaniu cyfrowych narzędzi i technologii

→ podniesienie kompetencji cyfrowych pracowników

→ zwiększenie możliwości rekrutacyjnych (dostęp do specjalistów spoza organizacji)

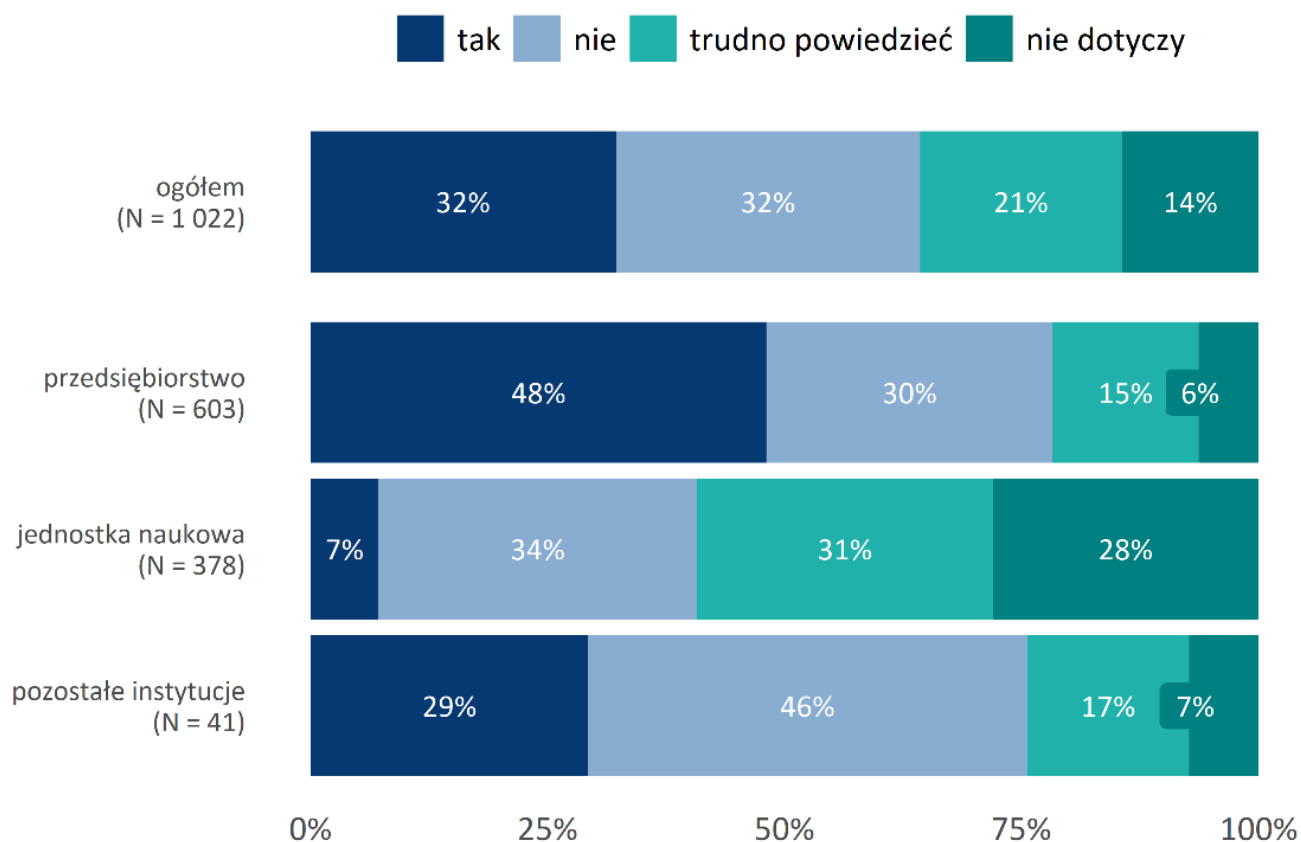
→ ograniczenie biurokracji i działań administracyjnych

→ wprowadzenie cyfrowych metod zarządzania

Organizacja i zarządzanie

Ogólna ocena kondycji Beneficjentów w czasie pandemii – wyniki badania

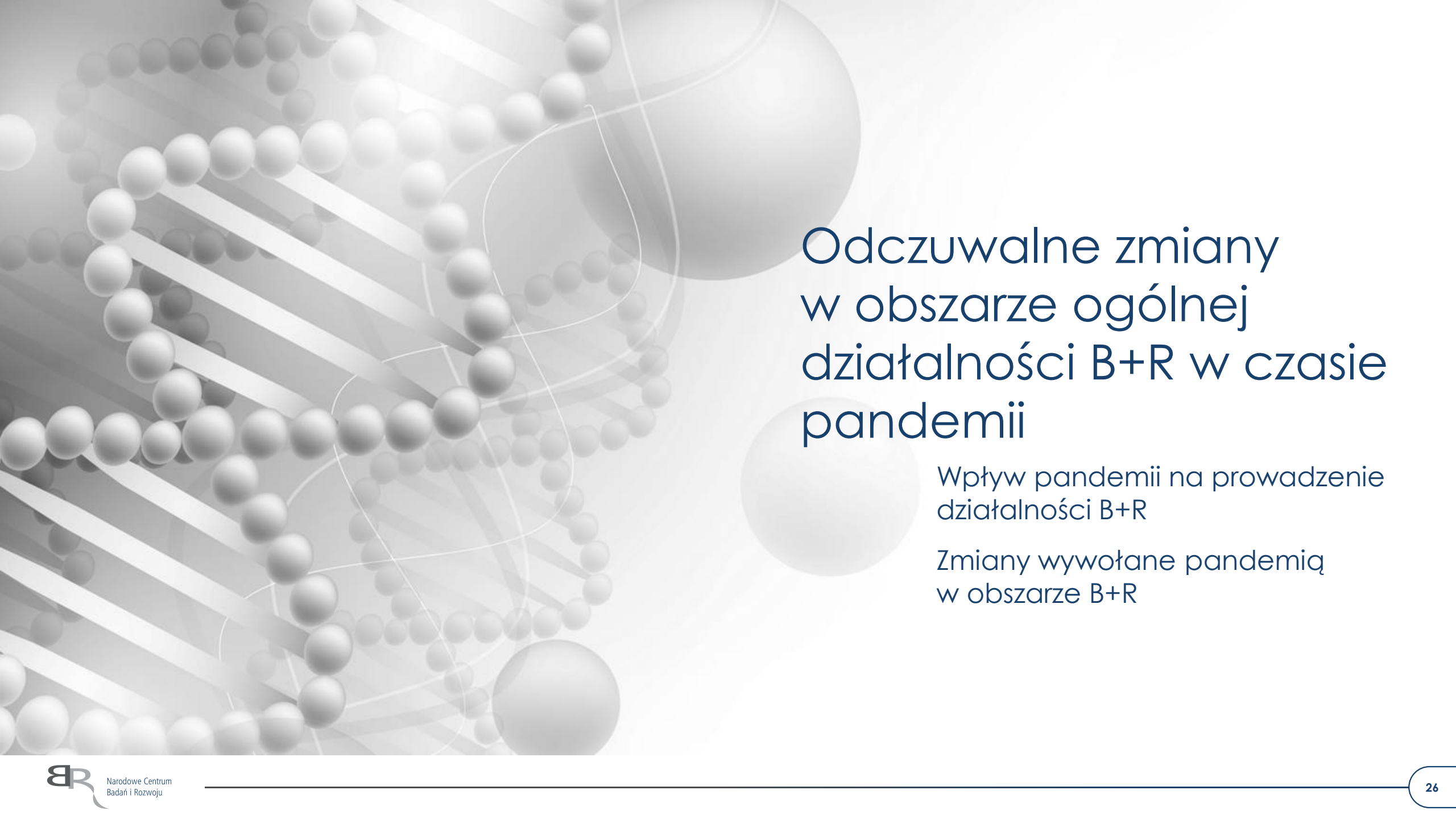
Wsparcie w ramach tzw. Tarczy antykryzysowych

32%

badanych kierowników zadeklarowało, że ich podmiot korzystał ze wsparcia w ramach tzw. Tarcz antykryzysowych.

W grupie ankietowanych głównymi beneficjentami rządowego wsparcia, mającego na celu stabilizację gospodarki w czasie pandemii, są przedsiębiorstwa, najczęściej – małe.

The background features a complex, abstract design of overlapping spheres and lines in various shades of gray, creating a sense of depth and movement. The spheres vary in size and are arranged in a way that suggests a network or a molecular structure. The lines are thin and intersect, further enhancing the intricate pattern.

Odczuwalne zmiany w obszarze ogólnej działalności B+R w czasie pandemii

Wpływ pandemii na prowadzenie
działalności B+R

Zmiany wywołane pandemią
w obszarze B+R

Najważniejsze wnioski

Niestabilna sytuacja społeczno-gospodarcza zakłóca prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej i wymusza dokonywanie zmian w sposobie organizacji prac B+R i zakresie realizowanych w tym obszarze prac. Obraz ogólnej działalności B+R prowadzonej w podmiotach Beneficjentów, którzy wzięli udział w badaniu przedstawia się następująco:

- 56% kierowników zarządzających projektami B+R w ramach programów Centrum negatywnie ocenia wpływ pandemii na ogólną działalność B+R w ich podmiotach. Niezależnie od typu podmiotu Beneficjenta czy wielkości przedsiębiorstwa (mikro, małe, średnie, duże) wpływ ten oceniany jest na zbliżonym poziomie.
- Pandemia wywołała szereg zmian w działalności B+R prowadzonej w podmiotach Beneficjentów.

Najczęściej (największy odsetek wskazań) pandemia zakłóca czas realizacji przedsięwzięć, współpracę z podwykonawcami lub partnerami.

- Ponadto, pandemia wpływa negatywnie na zakres realizowanych prac B+R czy działalność promocyjną produktów i usług, ale także na bezpośrednie efekty działalności B+R: wdrożenia wyników badań, sprzedaż produktów, usług lub realizowanych prac – częściej wskazywane przez kierowników z jednostek naukowych.
- Jednocześnie dla ponad jednej czwartej badanych pandemia pozytywnie wpływa na rozwój nowych produktów lub usług, a dla jednej piątej respondentów – stwarza szansę na wzmocnienie działań B+R i rozwój tej działalności.

- W dłuższej perspektywie pandemia może spowodować znaczące opóźnienia w realizacji prac badawczych lub skutecznie zahamować działalność B+R, w szczególności w sektorze przedsiębiorstw, które najczęściej przeznaczają środki własne na działalność badawczą. Kierownicy projektów z tego sektora częściej niż koordynatorzy projektów w jednostkach naukowych odczuwają negatywne skutki dotyczące nakładów przeznaczanych na działalność B+R.

Odczuwalne zmiany w obszarze ogólnej działalności B+R w czasie pandemii – wyniki badania

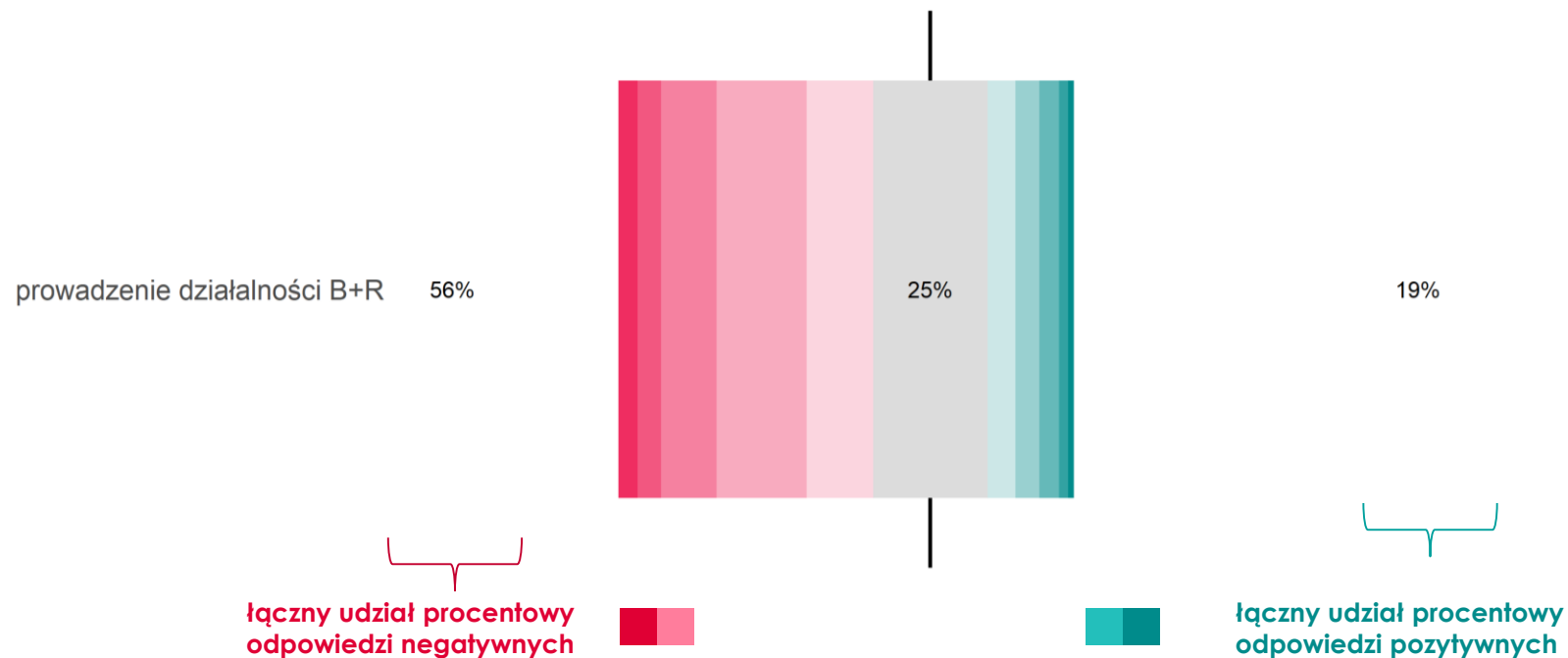
Wpływ pandemii na ogólną działalność B+R

56%

badanych deklaruje negatywny wpływ pandemii na prowadzenie działalności badawczo-rozwojowej.

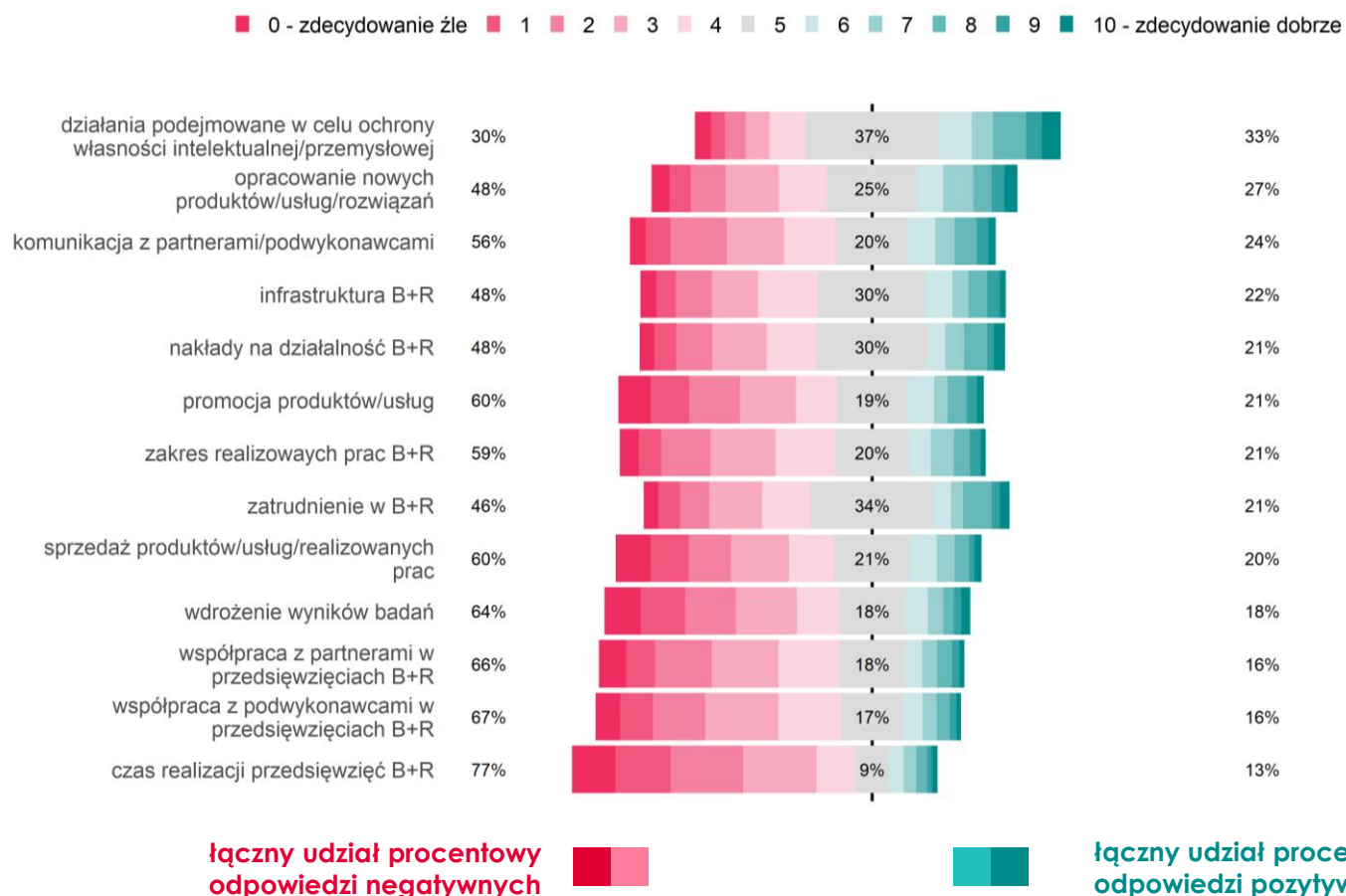
Niezależnie od typu podmiotu i wielkości przedsiębiorstwa, średnia ocena wpływu na skali od 0 do 10 wynosi: 4.

0 - zdecydowanie źle 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 - zdecydowanie dobrze

Odczuwalne zmiany w obszarze działalności B+R w czasie pandemii – wyniki badania

Wpływ pandemii na poszczególne aspekty związane z ogólną działalnością B+R

Zdecydowana większość badanych uważa, że zatrudniające ich podmioty odczuwają negatywny wpływ pandemii na:

- czas realizacji przedsięwzięć B+R,
- kooperację z podwykonawcami lub partnerami,
- wdrożenie wyników badań,
- sprzedaż produktów, usług lub realizowanych prac.

Jednak według **27%** ankietowanych pandemia stymuluje pracę nad nowymi produktami/usługami, a **21%** postrzega ją jako szansę na wzmocnienie działań B+R i rozwój w tym obszarze.

Pozytywny wpływ pandemii na wdrożenia i sprzedaż produktów częściej był odczuwalny w grupie przedsiębiorstw.

bez odpowiedzi „nie dotyczy” i „trudno powiedzieć”

Odczuwalne zmiany w obszarze działalności B+R w czasie pandemii – wyniki badania

Wpływ pandemii na poszczególne aspekty związane z ogólną działalnością B+R – według typu Beneficjenta

kierownicy projektów z przedsiębiorstw

częściej niż kierownicy z jednostek naukowych odczuwają negatywny wpływ pandemii w następujących aspektach związanych z B+R:

- nakłady na działalność B+R,
- a podobnie często w takich obszarach B+R jak:**
- zatrudnienie w B+R,
- współpraca z podwykonawcami,
- komunikacja z partnerami lub podwykonawcami,
- działania podejmowane w celu ochrony własności intelektualnej lub przemysłowej,
- promocja produktów lub usług.

kierownicy projektów z jednostek naukowych

częściej niż kierownicy z przedsiębiorstw odczuwają negatywny wpływ pandemii w następujących aspektach związanych z B+R:

- zakres realizowanych prac B+R,
- infrastruktura B+R,
- współpraca z partnerami,
- czas realizacji prac B+R,
- wdrożenie wyników badań,
- sprzedaż produktów, usług lub realizowanych prac,
- opracowanie nowych produktów, usług lub rozwiązań technologicznych.

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R

Odczuwalne zmiany w prowadzeniu projektów B+R

Znaczenie realizowanych projektów B+R dla bieżącej działalności

Obawy związane z wdrożeniem i komercjalizacją wyników projektów

Zmiany w zakresie realizacji projektów B+R wywołane pandemią

Najważniejsze wnioski

Obecna sytuacja pandemiczna wpływa także na prowadzenie projektów B+R, które są realizowane w ramach programów Centrum (międzynarodowych, krajowych – sektorowych i strategicznych, PO IR) i wymusza dokonywanie zmian w sposobie organizacji tych projektów w ramach wyznaczonych harmonogramem i zakresem planowanych prac w projektach.

Obraz wpływu pandemii, a także działań i zmian wprowadzanych w projektach na skutek pandemii przedstawia się następująco:

- 64% kierowników zarządzających projektami B+R w ramach programów Centrum negatywnie ocenia wpływ pandemii na przebieg projektów. Niezależnie od typu podmiotu Beneficjenta czy wielkości przedsiębiorstwa (mikro, małe, średnie, duże) wpływ ten oceniany jest na zbliżonym poziomie.
- Pandemia zakłóca przebieg realizowanych projektów B+R we wszystkich aspektach objętych badaniem.
- W szczególności, biorąc pod uwagę częstość wskazań, negatywnie wpływa na terminowość realizacji zaplanowanych zadań lub prac, czas realizacji dostaw lub usług, dostępność podwykonawców, pozyskanie potencjalnych odbiorców wyników projektu, dostępność personelu obsługującego infrastrukturę badawczą, jak i dostęp do infrastruktury, koszty materiałów, dostaw lub usług niezbędnych do realizacji projektu, działania związane z promocją wyników projektu. W mniejszym stopniu pandemia implikuje działania podejmowane z ochroną własności intelektualnej lub przemysłowej, chociaż jednocześnie dla prawie jednej trzeciej ankietowanych pandemia wpływa pozytywnie na ten aspekt.
- Wszystkie zmiany odnotowane w obszarze realizowanych projektów są w opinii respondentów bardzo istotne.
- Kierownicy z jednostek naukowych częściej odczuwają skutki pandemii w obszarze wdrożeń i komercjalizacji, możliwości pozyskania potencjalnych odbiorców wyników projektu, a także dostępie do infrastruktury badawczej i personelu obsługującego. Z kolei kierownicy z przedsiębiorstw częściej odczuwają negatywny (pośredni) wpływ pandemii na koszty materiałów, dostaw lub usług.
- Jedna czwarta respondentów obawia się obecnie, że na skutek pandemii wdrożenie lub komercjalizacja wyników projektów może zakończyć się niepowodzeniem. Częściej obawy te podzielają kierownicy z jednostek naukowych niż z przedsiębiorstw, w przypadku których tego rodzaju konsekwencji częściej obawiają się firmy mikro i małe.
- Z kolei niedopasowania wyników do realiów rynkowych obawia się łącznie 28% wszystkich badanych kierowników, a 38% respondentów nie podziela tych obaw.

Najważniejsze wnioski

- Obawy dotyczące wdrożeń i komercjalizacji oraz potencjalnego niedopasowania wyników do potrzeb rynku stanowią niepokojący sygnał dla finalizacji prac projektowych, a osiągnięcie tych efektów może zostać znacząco przesunięte w czasie. W dłuższej perspektywie czasu negatywny wpływ pandemii może doprowadzić do poważanego zakłócenia etapu komercjalizacji wyników badań, a wypracowany rezultat może nie mieć szansy na komercjalizację.
- Realizacja projektów B+R w ramach programów Centrum stanowi częściowe remedium na negatywne konsekwencje pandemii w obszarze B+R, ale także ekonomicie funkcjonowania podmiotów. Zdecydowana większość badanych zgadza się ze stwierdzeniami, że realizacja projektów pozwala uniknąć zahamowania działalności B+R, redukcji zatrudnienia w tym obszarze, czy też pozwala zachować płynność

finansową. Jednakże w opinii 41% badanych realizacja projektu stanowi duże obciążenie finansowe z perspektywy całego podmiotu. Opinię tę częściej podzielają kierownicy z przedsiębiorstw. Oznacza to, że procesy B+R wspierane ze środków publicznych nie poprawiają kondycji finansowo-ekonomicznej Beneficjentów w okresie pandemii i spowolnienia gospodarczego. Warto jednak zwrócić uwagę, że jest to związane z naturalnym cyklem projektu B+R, który w początkowym okresie generuje koszty, a ewentualny zysk jest odłożony w czasie.

- Wyniki badania potwierdzają, że pandemia zakłóca przebieg realizowanych projektów B+R. Zdecydowana większość, bo aż 71% respondentów, deklaruje, że była zmuszona dokonać zmian w projektach w okresie pandemii. Częściej takie działania podejmowali kierownicy z jednostek naukowych. Najczęściej kierownicy

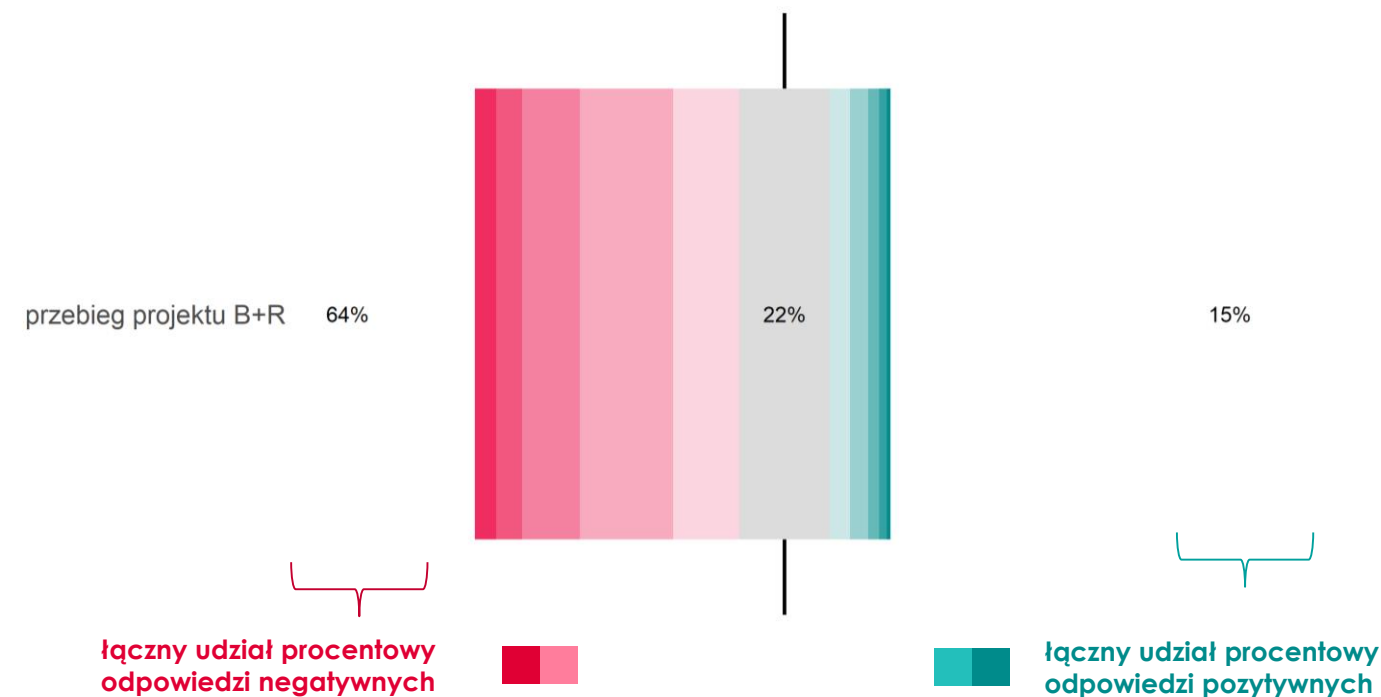
wprowadzali zmiany w harmonogramie projektu (52% wskazań), a w następnej kolejności dokonywano zmian w sposobie realizacji projektu (23% wskazań). Przerwanie projektu i rozwiązanie umowy dotyczyło tylko 1% ankietowanych.

- W grupie ankietowanych, którzy nie wprowadzili do tej pory żadnych zmian w projekcie (n=298), 17% z nich nie zamierza podejmować działań ingerujących w cykl projektu również w najbliższych trzech miesiącach. Niewielki odsetek badanych planuje dokonać zmian w harmonogramie projektu, a 0,4% ankietowanych rozważa przerwanie projektu i rozwiązanie umowy.

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R

■ 0 - zdecydowanie źle ■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ 7 ■ 8 ■ 9 ■ 10 - zdecydowanie dobrze

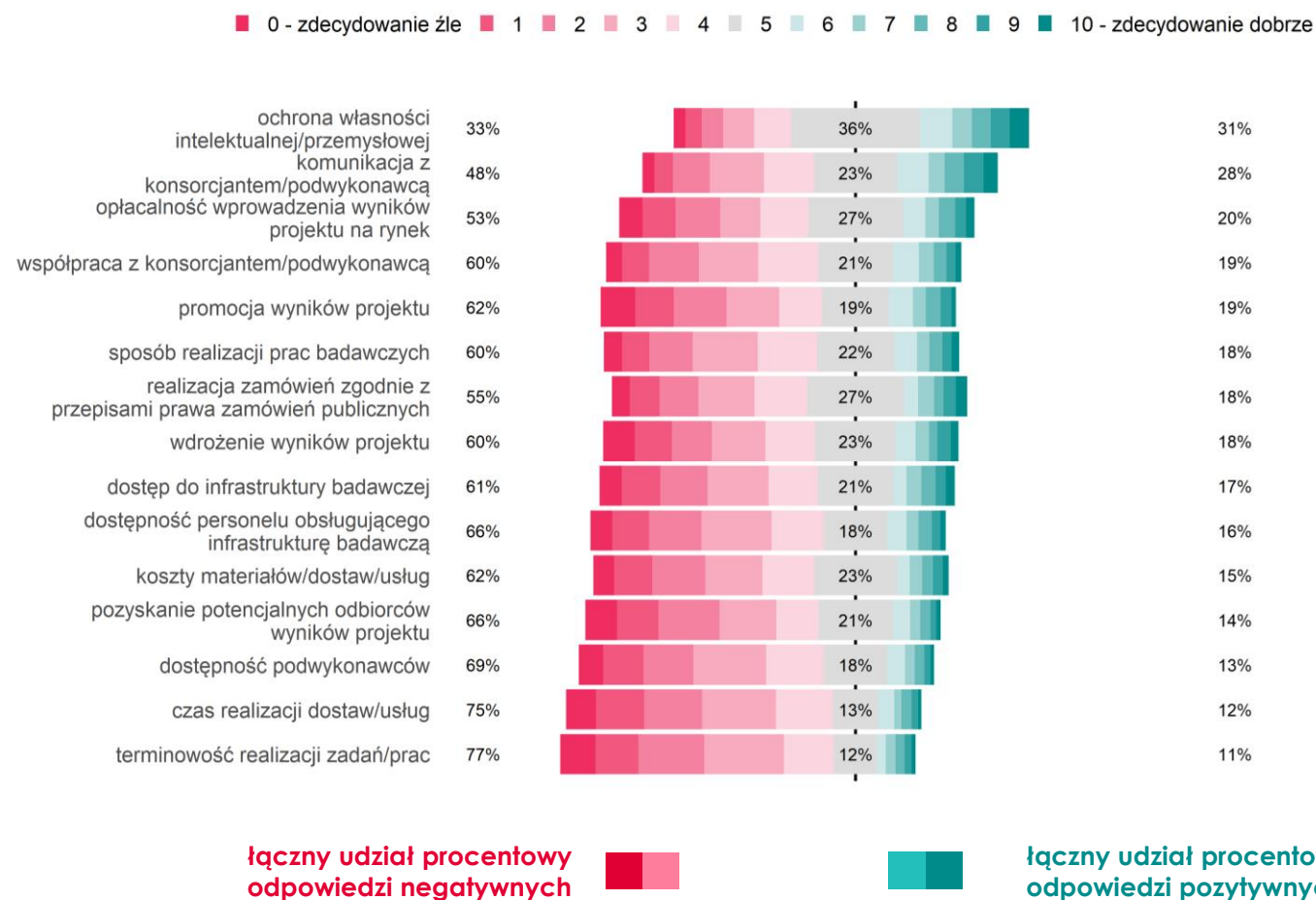
64%

ankietowanych odnotowała negatywne oddziaływanie pandemii na przebieg realizowanych projektów B+R w ramach programów Centrum.

Niezależnie od typu podmiotu i wielkości przedsiębiorstwa, średnia ocena wpływu na skali od 0 do 10 oscyluje na poziomie 4.

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Wpływ pandemii na poszczególne obszary realizowanych projektów B+R

Pandemia zakłóca przebieg realizowanych projektów we wszystkich jej aspektach.

Zdecydowana większość respondentów uważa, że obecna sytuacja wpływa niekorzystnie na:
terminowość realizacji zadań i prac i czas realizacji dostaw lub usług (najwyższy procent wskazań).

Jednocześnie wpływ pandemii w opinii badanych kierowników jest widoczny również w pozostałych obszarach realizowanych projektów.

Jednak w opinii **20%** ankietowanych pandemia sprzyja wprowadzeniu wyników projektu na rynek, a **18%** – wdrożeniu wyników projektu. W obu przypadkach pozytywny wpływ występował częściej w grupie przedsiębiorstw.

bez odpowiedzi „nie dotyczy” i „trudno powiedzieć”

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Wpływ pandemii na poszczególne obszary realizowanych projektów B+R – według typu Beneficjenta

kierownicy projektów z przedsiębiorstw

częściej niż kierownicy z jednostek naukowych odczuwają negatywny wpływ pandemii w następujących aspektach związanych z projektem:

→ koszty materiałów, dostaw lub usług,

a podobnie często w takich obszarach B+R jak:

→ sposób realizacji prac badawczych,

→ czas realizacji prac badawczych,

→ dostępność podwykonawców,

→ promocja wyników projektów.

kierownicy projektów z jednostek naukowych

częściej niż kierownicy z przedsiębiorstw odczuwają negatywny wpływ pandemii w następujących aspektach związanych z projektem:

→ terminowość realizacji zadań lub prac,

→ realizacji zamówień zgodnie z przepisami Pzp,

→ dostęp do infrastruktury badawczej i personelu obsługującego,

→ współpraca i komunikacja z konsorcjantem, podwykonawcą,

→ pozyskanie potencjalnych odbiorców wyników projektu,

→ opłacalność wprowadzenia wyników projektu na rynek,

→ wdrożenie wyników projektu,

→ działania podejmowane w związku z ochroną własności intelektualnej lub przemysłowej.

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Obawy Beneficjentów w obszarze komercjalizacji i wdrożeń

25%

badanych kierowników obawia się obecnie, że nie uda się wdrożyć lub skomercjalizować wyników w realizowanych projektach.

Jednocześnie wysoki odsetek, bo aż

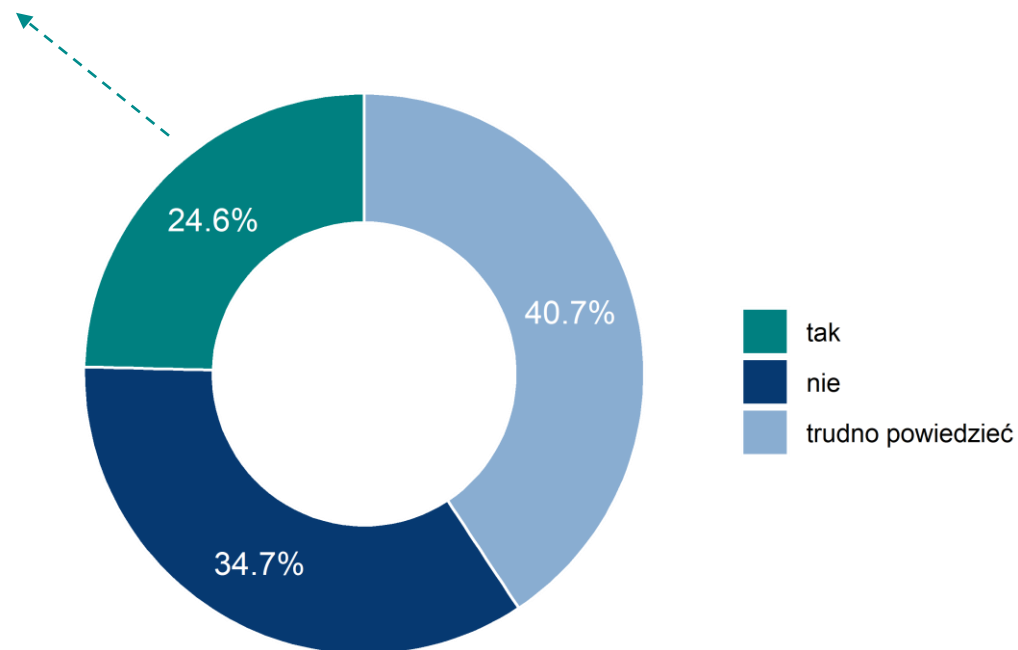
41%

respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Częściej obawy w obszarze komercjalizacji i wdrożeń wyrażali **kierownicy z jednostek naukowych** niż z sektora prywatnego.

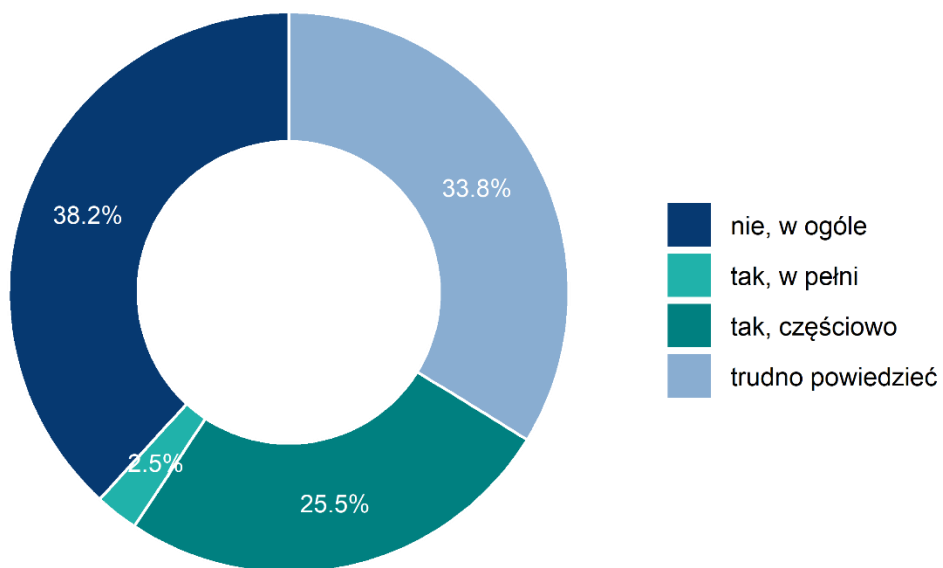

W grupie przedsiębiorstw – częściej kierownicy z mikro i małych przedsiębiorstw.

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Obawy Beneficjentów dotyczące zmieniających się warunków rynkowych

Niedopasowania rynkowego równie często obawiają się kierownicy reprezentujący jednostki naukowe, jak i przedsiębiorstwa.

W grupie sektora prywatnego – częściej jednak są to firmy mikro.

38%

badanych kierowników nie podziela żadnych obaw, że wyniki realizowanych projektów nie będą dopasowane do zmieniających się w czasie pandemii warunków rynkowych.

Jednocześnie ponad **jedną czwartą** ankietowanych wyraziła obawy związane z niedopasowaniem wyników do rynku, a 2,5% z nich podziela je w pełni.

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Istotność zmian wywołanych pandemią dla realizowanych projektów B+R

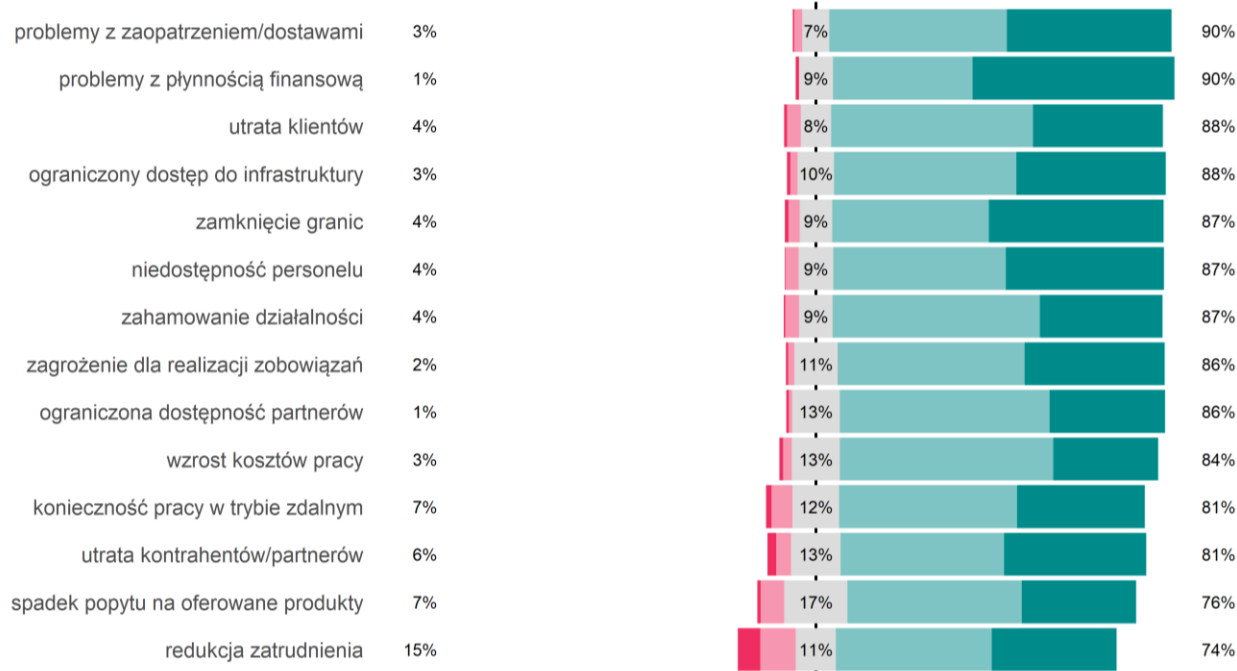
■ 1 - zdecydowanie nieistotna ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 - zdecydowanie istotna

W opinii zdecydowanej większości badanych kierowników wszystkie zmiany wywołane pandemią okazują się być ważne z perspektywy realizowanego projektu B+R.

Problemy z zaopatrzeniem i płynnością finansową są istotne dla aż 90% badanych.

największy odsetek wskazań (68%)

największy odsetek wskazań (71%)

n = 910

bez odpowiedzi „nie dotyczy” i „trudno powiedzieć”

łączny udział procentowy dla odpowiedzi „nieistotne”

łączny udział procentowy dla odpowiedzi „istotne”

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Istotność zmian wywołanych pandemią dla realizowanych projektów B+R – według typu Beneficjenta

kierownicy projektów z przedsiębiorstw

częściej niż kierownicy z jednostek naukowych podkreślają znaczenie dla realizacji projektów B+R następujących zmian wywołanych pandemią:

- wzrost kosztów pracy,
- problemy z płynnością finansową,

a podobnie często w przypadku takich zmian jak:

- niedostępność personelu,
- zahamowanie działalności,
- urata kontrahentów lub partnerów do współpracy,
- spadek popytu,
- ograniczony dostęp do infrastruktury.

kierownicy projektów z jednostek naukowych

częściej niż kierownicy z przedsiębiorstw podkreślają znaczenie dla realizacji projektów B+R następujących zmian wywołanych pandemią:

- problemy z zaopatrzeniem lub dostawami,
- konieczność zarządzania i pracy w trybie zdalnym,
- zamknięcie granic uniemożliwiające np. odbycie szkoleń,
- zagrożenie dla realizacji zobowiązań/kontraktów,
- utrata klientów,
- ograniczona dostępność podwykonawców,
- redukcja zatrudnienia.

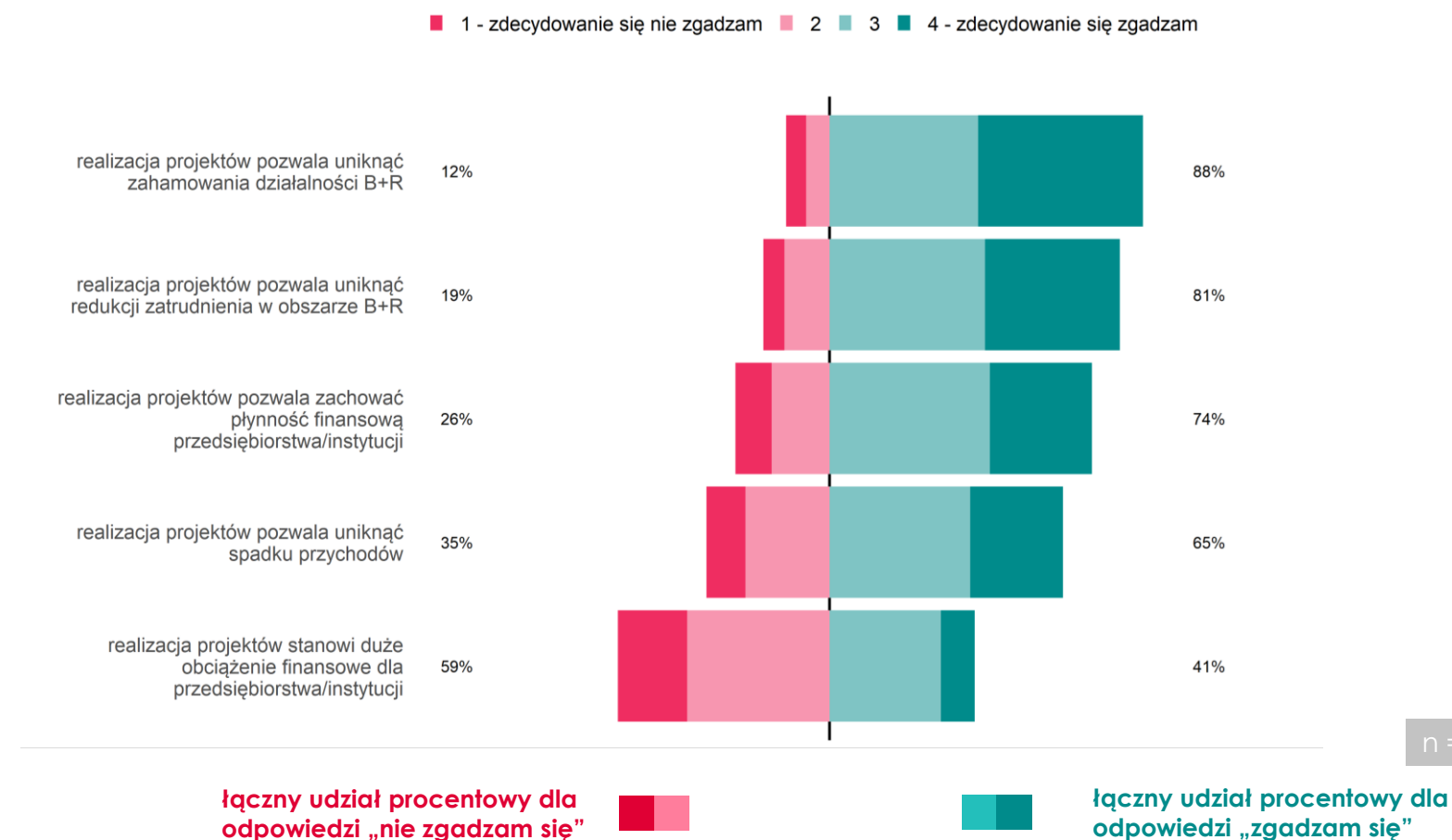
Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Dla zdecydowanej większości ankietowanych realizacja projektu B+R w ramach programów Centrum pozwala uniknąć negatywnych konsekwencji pandemii w obszarze B+R, jak i w obszarze finansów.

Jednocześnie dla **41%** badanych kierowników projekt stanowi duże obciążenie finansowe – takie obciążenie czują zdecydowanie kierownicy z przedsiębiorstw.

Z kolei **kierownicy z jednostek naukowych częściej potwierdzali**, że realizowane projekty mają znaczenie dla **zachowania płynności finansowej oraz uchronienia przed spadkiem przychodów**.

Znaczenie realizowanych projektów B+R dla bieżącej sytuacji Beneficjenta

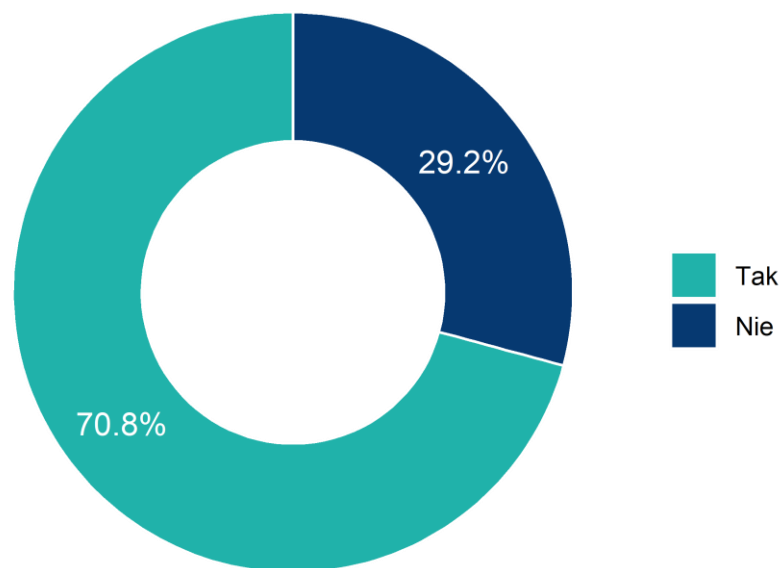

n = 1 022

bez odpowiedzi „nie dotyczy” i „trudno powiedzieć”

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Wprowadzenie zmiany w projektach B+R w wyniku pandemii

71%

kierowników projektów deklaruje, że była zmuszona dokonać zmiany w realizowanych projektach B+R współfinansowanych przez Centrum.

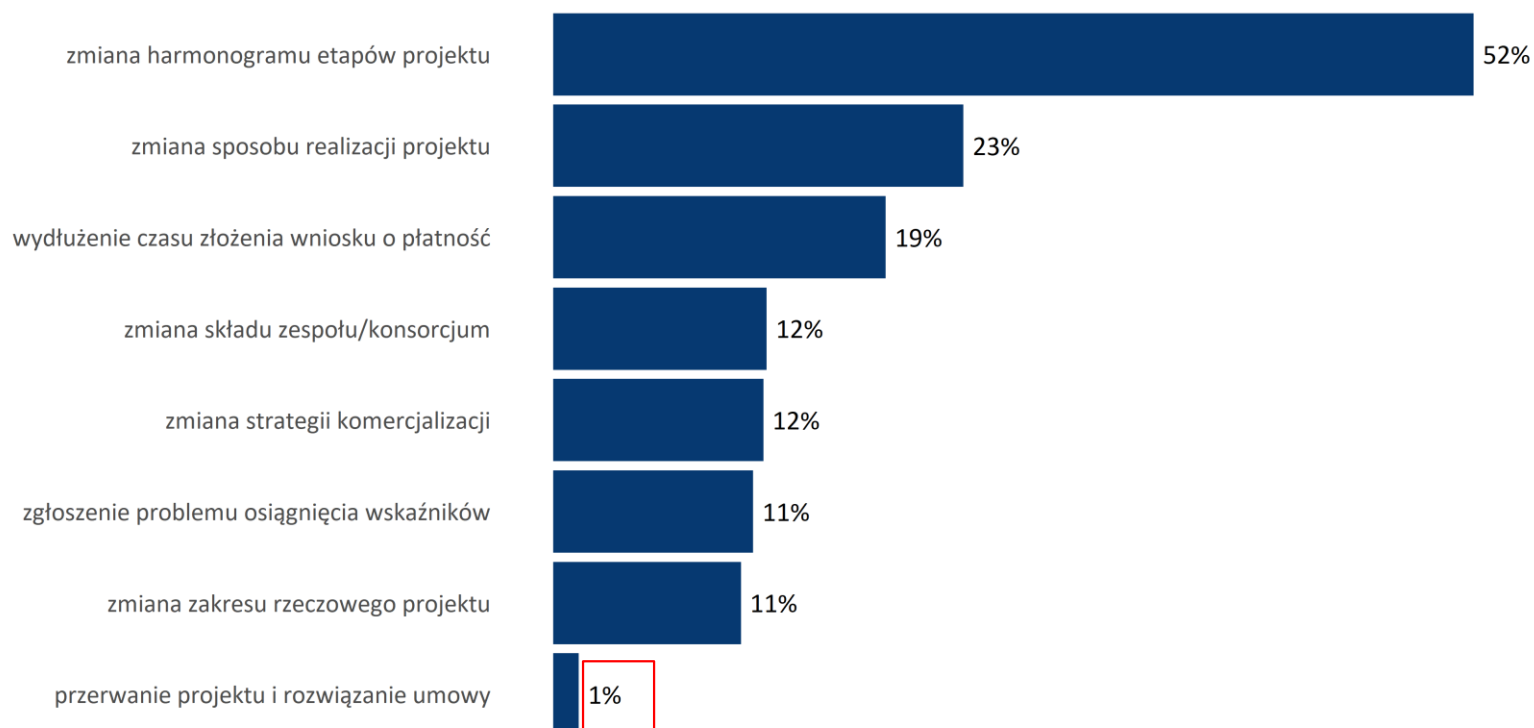
Częściej od pozostałych grup zmian tych dokonywali kierownicy z jednostek naukowych. W grupie kierowników reprezentujących sektor przedsiębiorstw, najczęściej zmiany dotyczyły projektów realizowanych w dużych firmach, a najrzadziej – w średnich.

Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

W grupie kierowników, którzy zadeklarowali wprowadzenie jakiegokolwiek zmiany w projektach B+R spowodowanych pandemią (n = 724), najczęściej dotyczyły one harmonogramu prac w projekcie (52% wskazań). Niewielki odsetek respondentów podjął decyzję o rozwiązaniu umowy.

Na zmianę sposobu realizacji projektu, zmianę strategii wdrożenia/komercjalizacji wyników projektu oraz zmianę składu konsorcjum/zespołu projektowego częściej wskazywali kierownicy z jednostek naukowych niż kierownicy z przedsiębiorstw.

Wprowadzone zmiany w projektach B+R w wyniku pandemii

Pytanie z wielokrotnym wyborem

n = 724

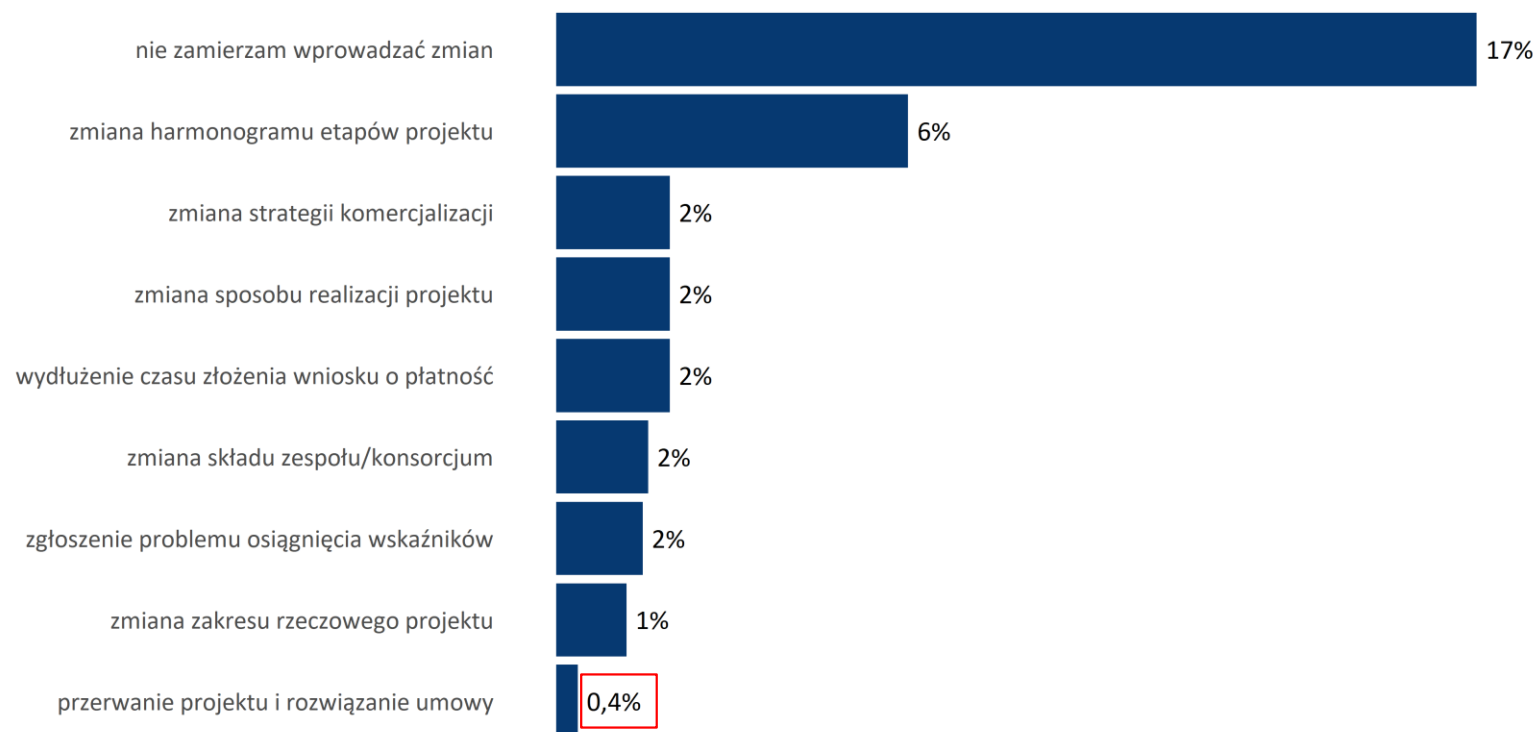
Wpływ pandemii na realizację projektów B+R – wyniki badania

Planowane zmiany w projektach B+R w najbliższych trzech miesiącach

W grupie respondentów, którzy nie dokonali w pandemii żadnych zmian w projektach (n=298), 17% nie zamierza w najbliższych trzech miesiącach niczego zmieniać.

Częściej taką deklarację składali kierownicy z sektora przedsiębiorstw.

Niewielki odsetek zamierza wprowadzić zmianę w harmonogramie projektu, a bardzo niski odsetek badanych planuje rozwiązać umowę w najbliższym czasie (0,4%).

Pytanie z wielokrotnym wyborem

n = 298

Ocena działań Centrum w czasie pandemii

Zainteresowanie działaniami
wspierającymi realizację projektów B+R

Znaczenie tych działań dla realizacji
projektów B+R

Ogólna ocena działań Centrum

Zadowolenie z jakości obsługi projektów

Wykorzystanie źródeł informacji przy
realizacji projektów B+R

Najważniejsze wnioski

Od początku okresu pandemii Centrum podejmuje działania, mające na celu wsparcie realizacji projektów B+R.

Ocena działań Centrum i obsługi projektów w czasie pandemii przedstawia się następująco:

- W grupie kierowników korzystających z różnych oferowanych rozwiązań, 72% pozytywnie ocenia działania Centrum skierowane do Beneficjentów w czasie pandemii. Niezależnie od typu podmiotu Beneficjenta czy wielkości przedsiębiorstwa ocena jest na zbliżonym poziomie.
- Wśród wszystkich badanych (n=1 022), 27% nie korzystała w czasie pandemii z żadnych oferowanych działań wspierających (częściej taką deklarację składali kierownicy z jednostek naukowych).
- Największym zainteresowaniem cieszy się natomiast możliwość wydłużenia terminu

realizacji projektu bez konieczności aneksowania umowy, a także wszystkie sposoby elektronicznego podpisywania dokumentacji.

- Mimo, że w opinii respondentów większość działań wspierających realizację projektów jest ważna, niewielkie zainteresowanie wśród ankietowanych wzbudzają m.in. możliwości poprawiające płynność finansową, zmiana formy finansowania projektu (z refundacji na formę zaliczki) czy skorzystanie w uzasadnionych przypadkach ze zwolnienia z zasady konkurencyjności.
- W grupie ankietowanych, którzy nie skorzystali z działań wspierających realizację projektów (n=273), 14% z nich nie zamierza podejmować tego rodzaju działań również w najbliższych trzech miesiącach. Niewielki odsetek badanych planuje skorzystać z możliwości przesunięcia kosztów między kategoriami, wydłużyć termin realizacji

projektu. Zawieszenie projektu planuje 0,1% badanych kierowników.

- Z ogólnej obsługi projektów w czasie pandemii zadowolonych jest 74% ankietowanych, którzy korzystali z jakichkolwiek działań wspierających realizację projektów. Niezależnie od typu podmiotu Beneficjenta czy wielkości przedsiębiorstwa ocena jest na zbliżonym poziomie.

Najważniejsze wnioski

- Mimo pozytywnej oceny działań Centrum, respondenci oczekują kontynuacji wsparcia w czasie pandemii – najczęściej w zakresie usprawnienia procesu procedowania (np. przekazywania dokumentacji projektowej, wniosków, raportów), przyspieszenia oceny raportu przed kolejną fazą projektu (od oceny uzależnione jest przejście do kolejnego etapu realizacji projektu) oraz ułatwienia bezpośredniego kontaktu z opiekunem projektu, na którym częściej zależy kierownikom z przedsiębiorstw. Ta grupa badanych częściej wyrażała także potrzebę przyspieszenia wypłaty zaliczek.
- Najczęściej wykorzystywanym źródłem informacji w czasie pandemii jest kontakt z opiekunem projektu – aż 71% preferuje taki sposób pozyskiwania informacji. Ponad połowa badanych korzystała w

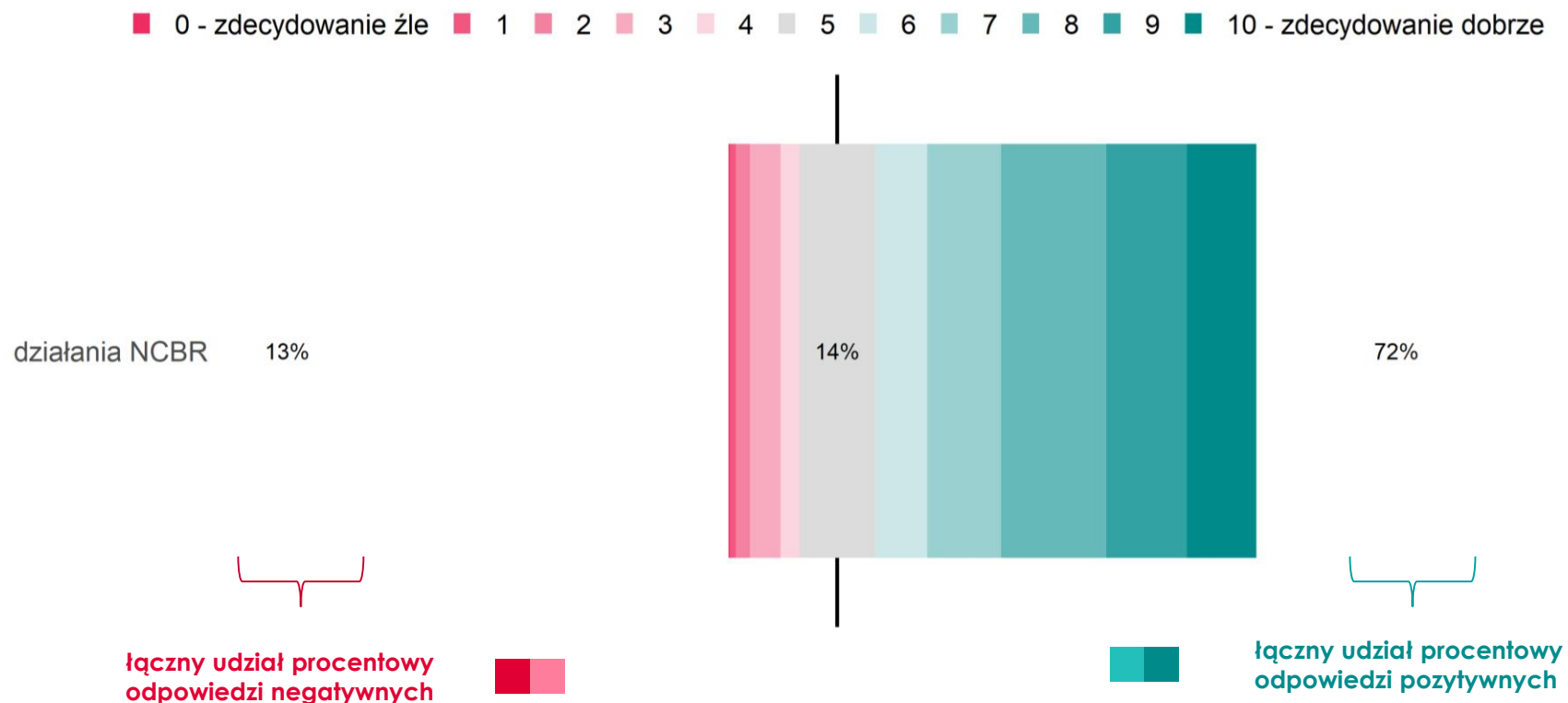
tym czasie także z komunikatów prasowych prezentowanych na stronie internetowej Centrum. Wyniki badania wskazują, że webinaria, szkolenia lub materiały prezentowane w formie video cieszą się dużo mniejszym zainteresowaniem wśród badanych kierowników, a wykorzystywanie tych źródeł wiedzy ma niższy priorytet niż usprawnienie procesu przekazywania dokumentacji projektu, wniosków czy raportów.

- Z obsługi opiekuna projektu w czasie pandemii jest zadowolonych 79% badanych, którzy kontaktowali się z nim w badanym okresie. Niezależnie od typu podmiotu Beneficjenta czy wielkości przedsiębiorstwa ocena jest na zbliżonym poziomie.
- 28% ankietowanych zgłosiło problem w nawiązaniu kontaktu z opiekunem, częściej miało to miejsce w grupie kierowników z przedsiębiorstw.

- Preferowanym sposobem kontaktu jest kontakt mailowy. W grupie osób, które podjęły próbę kontaktu (n=935) z takiej możliwości skorzystała prawie połowa badanych. Prawie jedna trzecia ankietowanych kontaktowała się z opiekunem za pomocą systemu informatycznego (częściej preferowany kanał komunikacji w grupie kierowników z przedsiębiorstw).
- Dla 52% kierowników (n=935) czas oczekiwania na informację zwrotną od opiekuna projektu był wystarczający, a zdecydowana większość badanych ocenia, że pozyskane informacje pozwoliły rozwiązać nurtujący problem. Przy czym ponad jednej trzeciej ankietowanych udało się to tylko częściowo.

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Ocena działań Centrum skierowanych do Beneficjentów w czasie pandemii

Wśród ankietowanych wykorzystujących różne działania wspierające realizację projektów w czasie pandemii

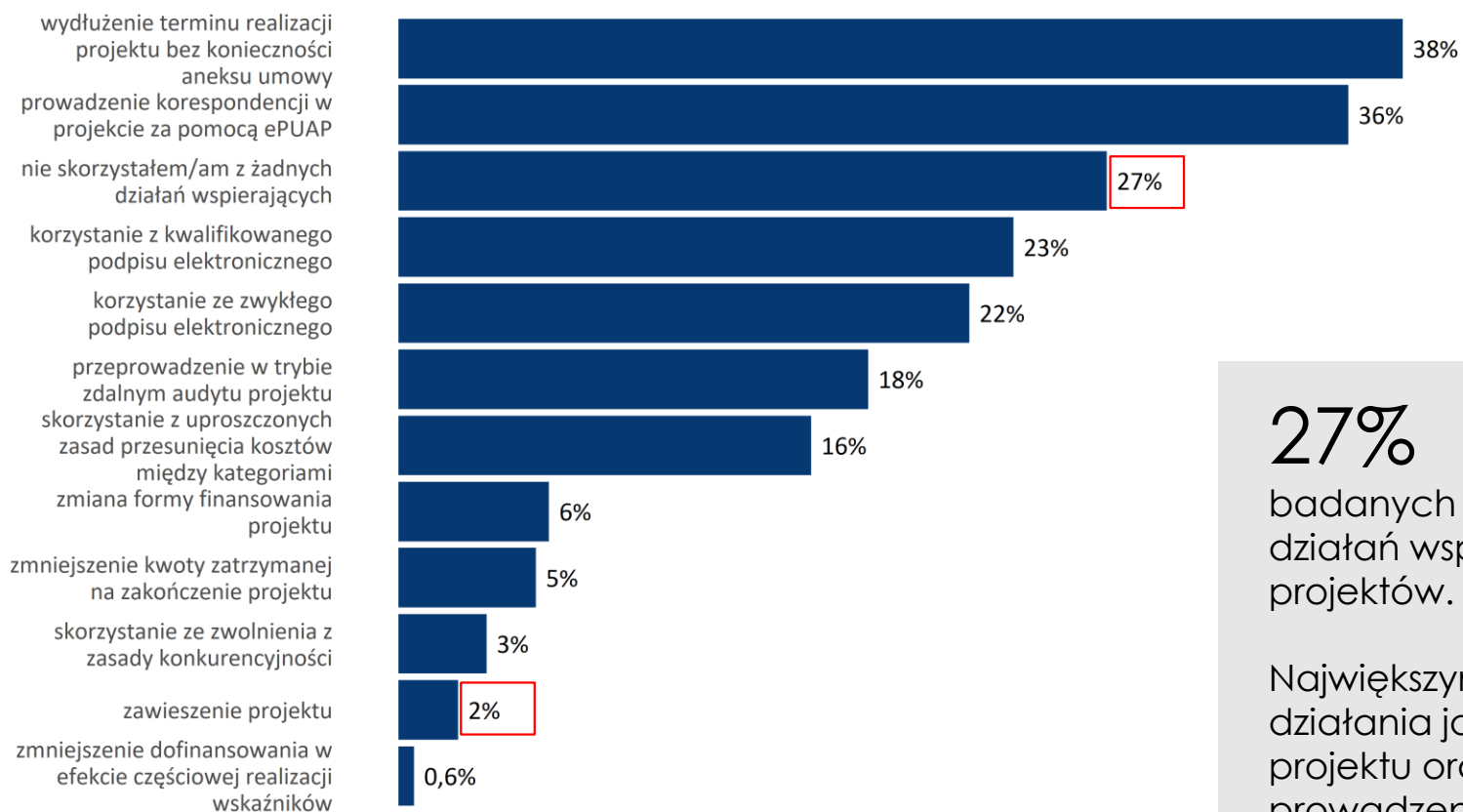
72%

pozytywnie ocenia działania Centrum w tym zakresie; a **28%** z nich ocenia działania na 9-10 punktów.

Średnia ocena działań wynosi około 7 na skali 10-punktowej, niezależnie od typu podmiotu i wielkości przedsiębiorstwa,

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Wykorzystanie działań wspierających realizację projektu B+R w czasie pandemii

27%

badanych kierowników nie skorzystała z żadnych działań wspierających realizację zarządzanych projektów.

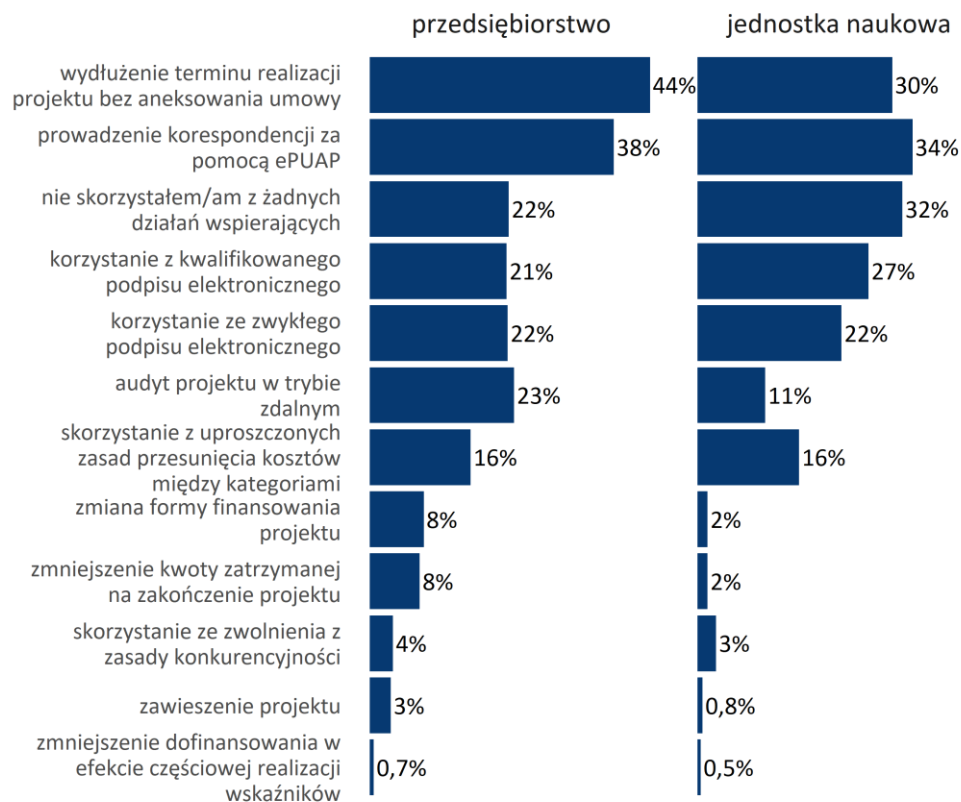
Największym zainteresowaniem cieszą się takie działania jak: wydłużenie terminu realizacji projektu oraz wykorzystanie opcji ePUAP do prowadzenia korespondencji w projekcie.

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Wykorzystanie działań wspierających realizację projektu B+R w czasie pandemii – według typu Beneficjenta

Kierownicy z przedsiębiorstw częściej wskazywali na korzystanie z przedłużenia terminu realizacji projektu, prowadzenia korespondencji za pomocą ePUAP. Częściej także korzystali z możliwości przeprowadzenia audytu w trybie zdalnym, zmiany formy finansowania projektu i zmniejszenia do 5% kwoty zatrzymanej na zakończenie projektu.

Z kolei kierownicy z jednostek naukowych częściej wskazywali, że nie korzystali z żadnych działań wspierających, a jeżeli wprowadzali je w życie – to częściej dotyczyły one korzystania z kwalifikowalnego podpisu elektronicznego.

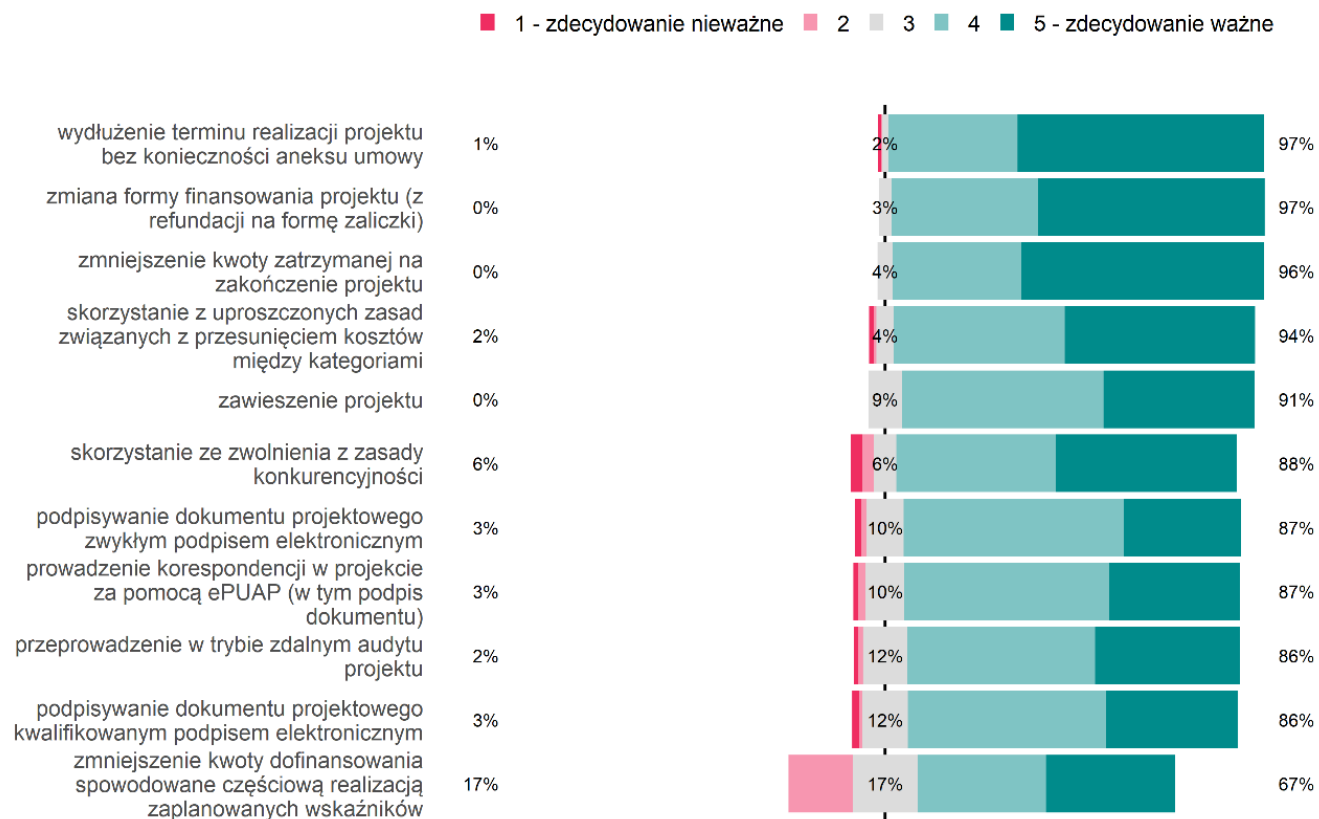
n = 603

n = 378

Pytanie z wielokrotnym wyborem

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Znaczenie działań wspierających dla realizacji projektów B+R w czasie pandemii

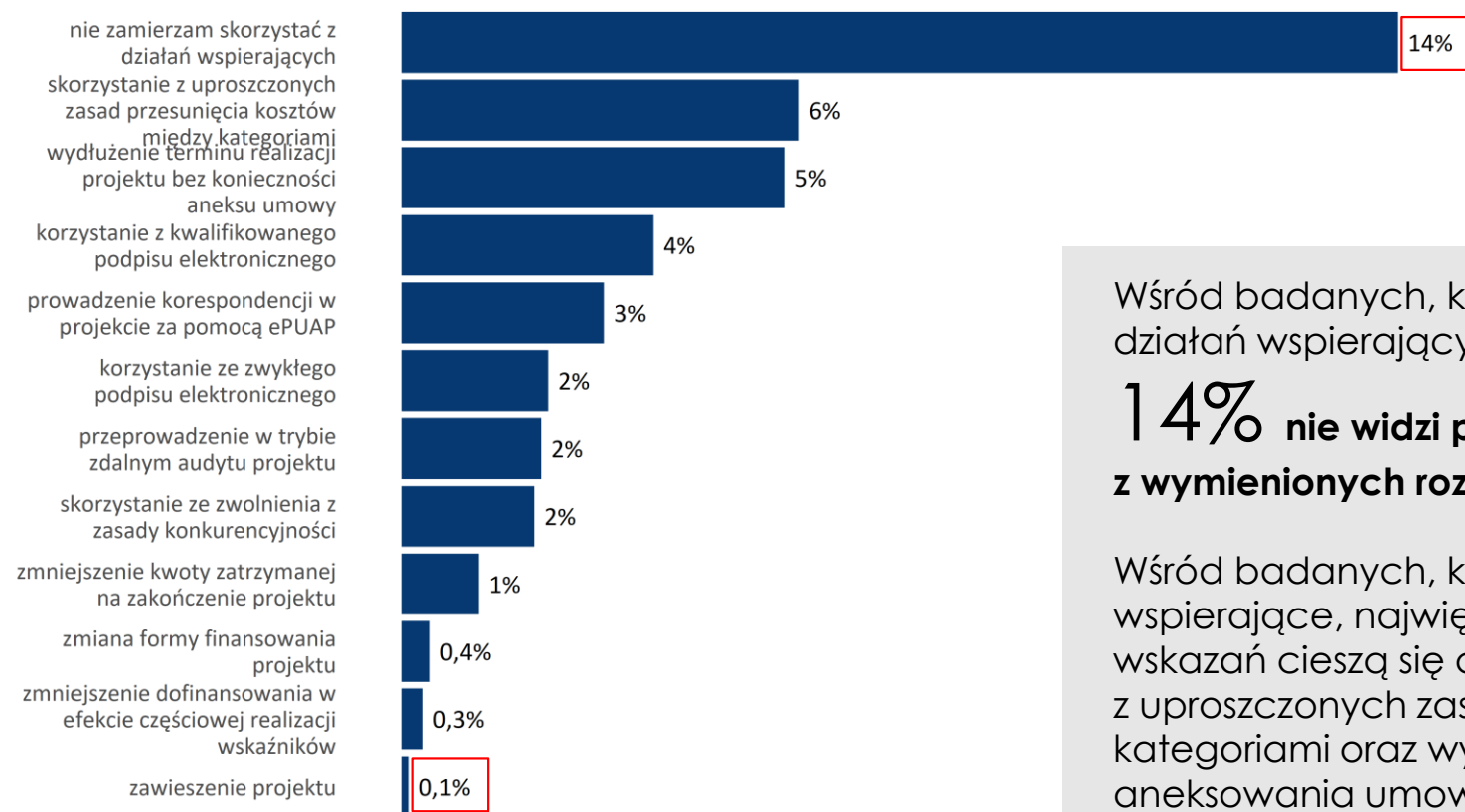

Dla zdecydowanej większości ankietowanych wskazywane działania wspierające były ważne dla realizacji projektów B+R w czasie pandemii. Mniej istotne znaczenie miało zmniejszenie kwoty dofinansowania spowodowane częściową realizacją zaplanowanych wskaźników.

Możliwości zawieszenia projektu, zmiany formy finansowania, skorzystania ze zwolnienia z zasady konkurencyjności oraz zmniejszenia dofinansowania zatrzymanego na koniec projektu częściej doceniali ankietowani z przedsiębiorstw.

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Planowane wykorzystanie w najbliższych trzech miesiącach działań wspierających realizację projektów B+R w czasie pandemii

Wśród badanych, którzy nie skorzystali w pandemii z żadnych działań wspierających realizację projektów (n=273),

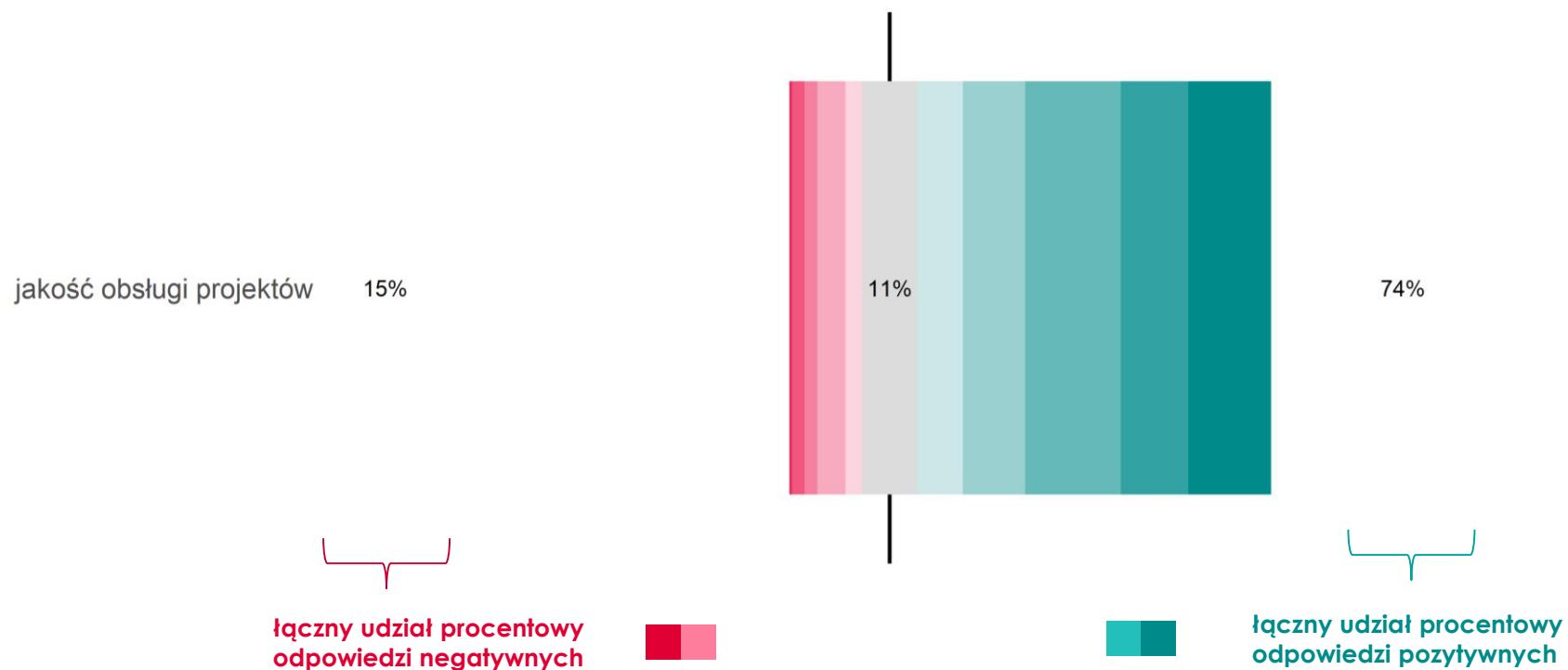
14% nie widzi potrzeby skorzystania z żadnych z wymienionych rozwiązań w najbliższych trzech miesiącach.

Wśród badanych, którzy zamierzają wprowadzić działania wspierające, największym kilkuprocentowym odsetkiem wskazań cieszą się dwie możliwości: skorzystanie z uproszczonych zasad przesunięcia kosztów między kategoriami oraz wydłużenie terminu bez konieczności aneksowania umowy.

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Ocena poziomu zadowolenia z jakości obsługi projektów w czasie pandemii

0 - zdecydowanie niezadowolony/a 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 - zdecydowanie zadowolony/a

74%

ankietowanych, korzystających z różnych działań wspierających projekty, jest zadowolonych z obsługi projektów w czasie pandemii, a 31% z nich ocenia działania na 9-10 punktów.

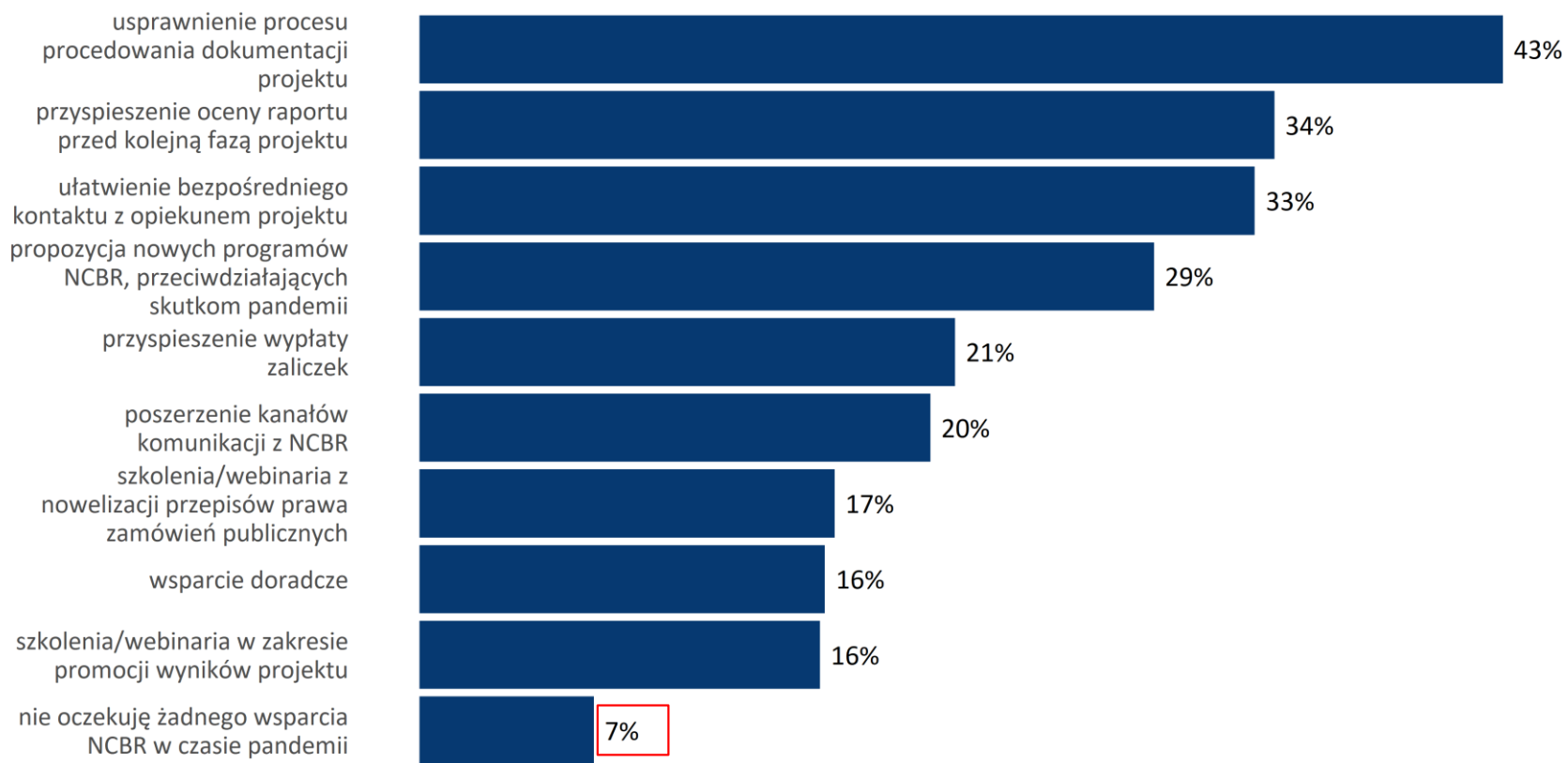
Niezależnie od typu podmiotu i wielkości przedsiębiorstwa, średnia ocena poziomu zadowolenia wynosi około 7.

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Oczekiwania Beneficjentów w zakresie wsparcia ze strony Centrum w czasie pandemii

Większość Beneficjentów oczekuje ze strony Centrum wsparcia w czasie pandemii, w szczególności w zakresie usprawnienia procesu procedowania dokumentacji projektu, przyspieszenia oceny raportu przed kolejną fazą realizacji projektu oraz umożliwienia im bezpośredniego kontaktu z opiekunem projektu.

Rzadziej wskazywano na działania informacyjno-promocyjne.

Pytanie z wielokrotnym wyborem

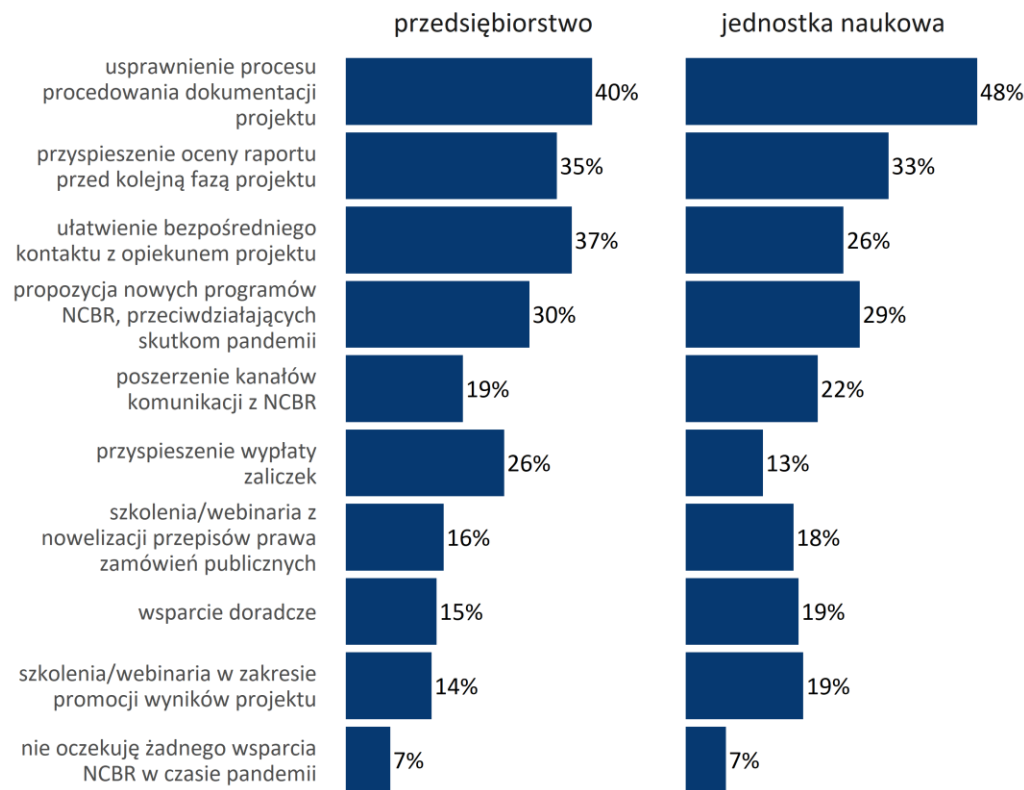
n = 1 022

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Oczekiwania Beneficjentów w zakresie wsparcia ze strony Centrum w czasie pandemii – według typu Beneficjenta

Kierownicy z jednostek naukowych częściej niż kierownicy z przedsiębiorstw oczekują usprawnienia procesu procedowania dokumentacji, szkoleń z Pzp lub promocji wyników projektu, wsparcia doradczego.

Z kolei kierownicy projektów w przedsiębiorstwa częściej oczekują ułatwienia bezpośredniego kontaktu z opiekunem projektu i przyspieszenia wypłaty zaliczek.

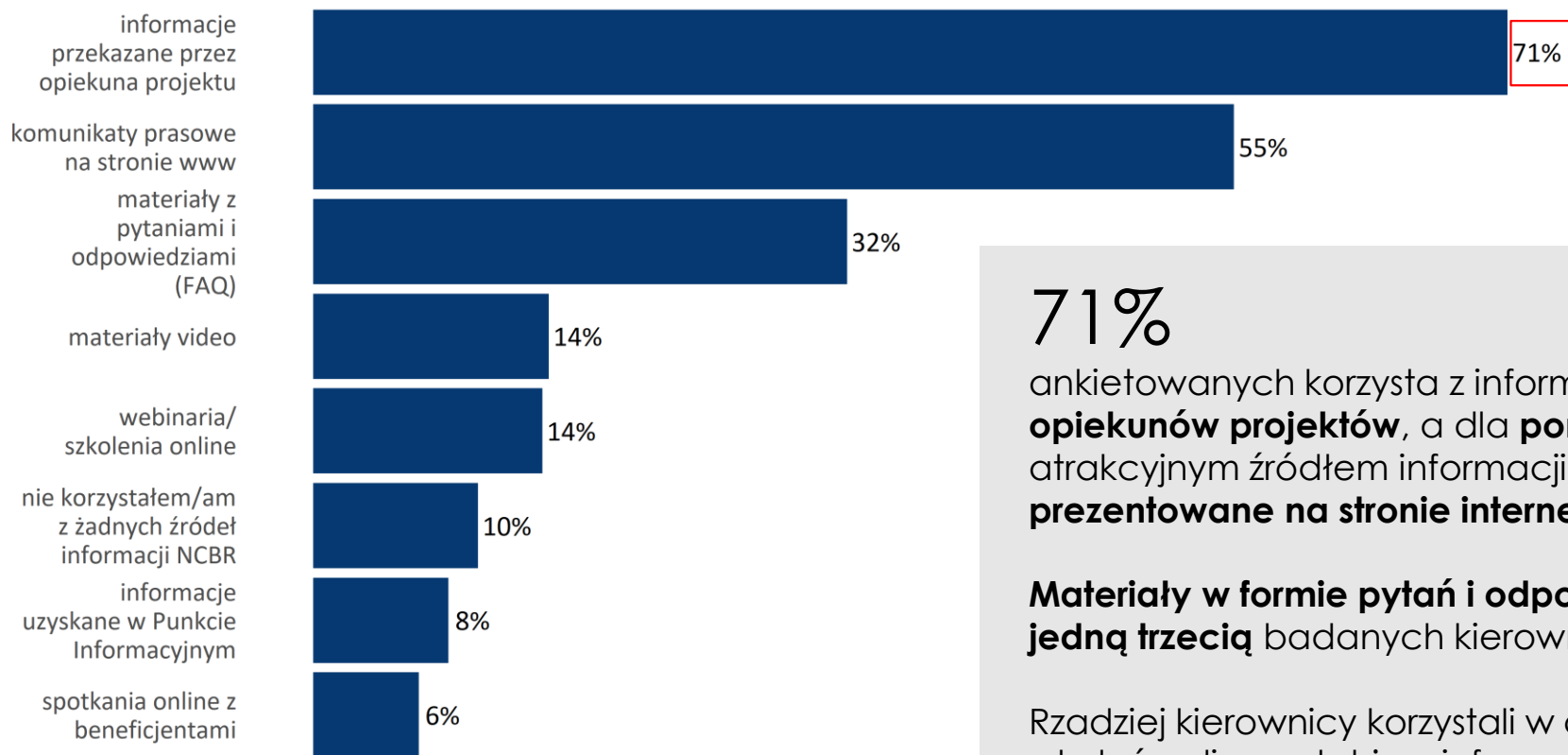
n = 603

n = 378

Pytanie z wielokrotnym wyborem

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Źródła informacji wykorzystywane przez Beneficjentów w czasie pandemii

71%

ankietowanych korzysta z informacji przekazywanych przez **opiekunów projektów**, a dla **ponad połowy badanych** atrakcyjnym źródłem informacji są **komunikaty prasowe prezentowane na stronie internetowej** Centrum.

Materiały w formie pytań i odpowiedzi są wykorzystywane przez **jedną trzecią** badanych kierowników.

Rzadziej kierownicy korzystali w czasie pandemii z webinarów lub szkoleń online, a także z informacji udzielanych w Punkcie Informacyjnym czy podczas spotkań online z beneficjentami.

n = 1 022

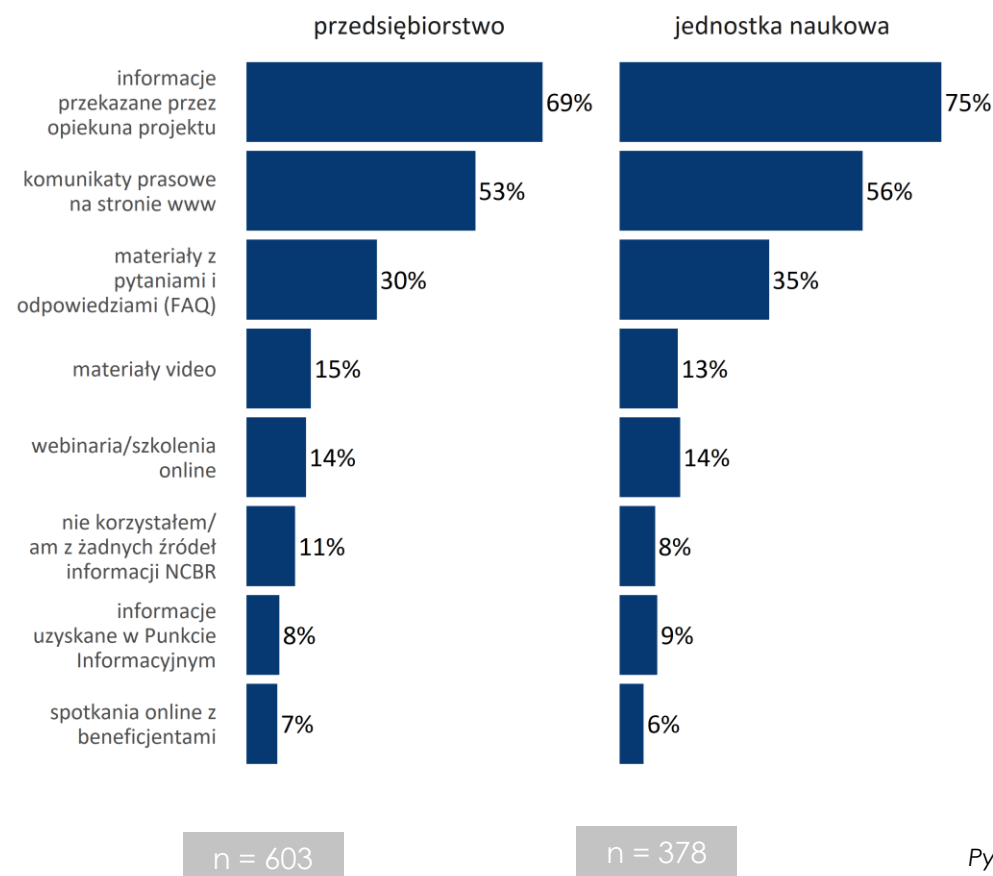
Pytanie z wielokrotnym wyborem

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Źródła informacji wykorzystywane przez Beneficjentów w czasie pandemii – według typu Beneficjenta

Zarówno informacje przekazywane przez opiekuna projektu, komunikaty prasowe na stronie internetowej oraz materiały z pytaniami i odpowiedziami są częściej wskazywane przez badanych zatrudnionych w jednostkach naukowych.

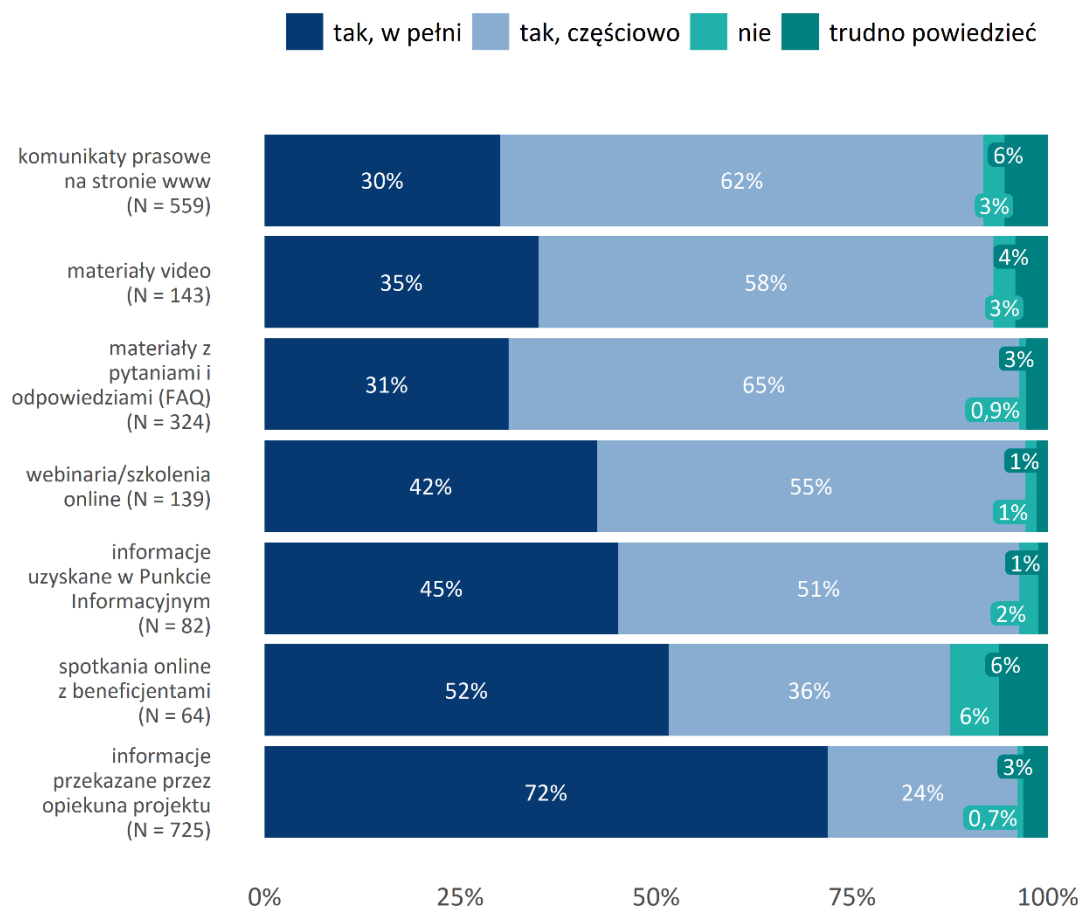
Pozostałe źródła informacji cieszą się dużo mniejszym zainteresowaniem we wszystkich analizowanych typach Beneficjentów.

Pytanie z wielokrotnym wyborem

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Ocena czy informacje uzyskane ze wskazanych źródeł były przydatne

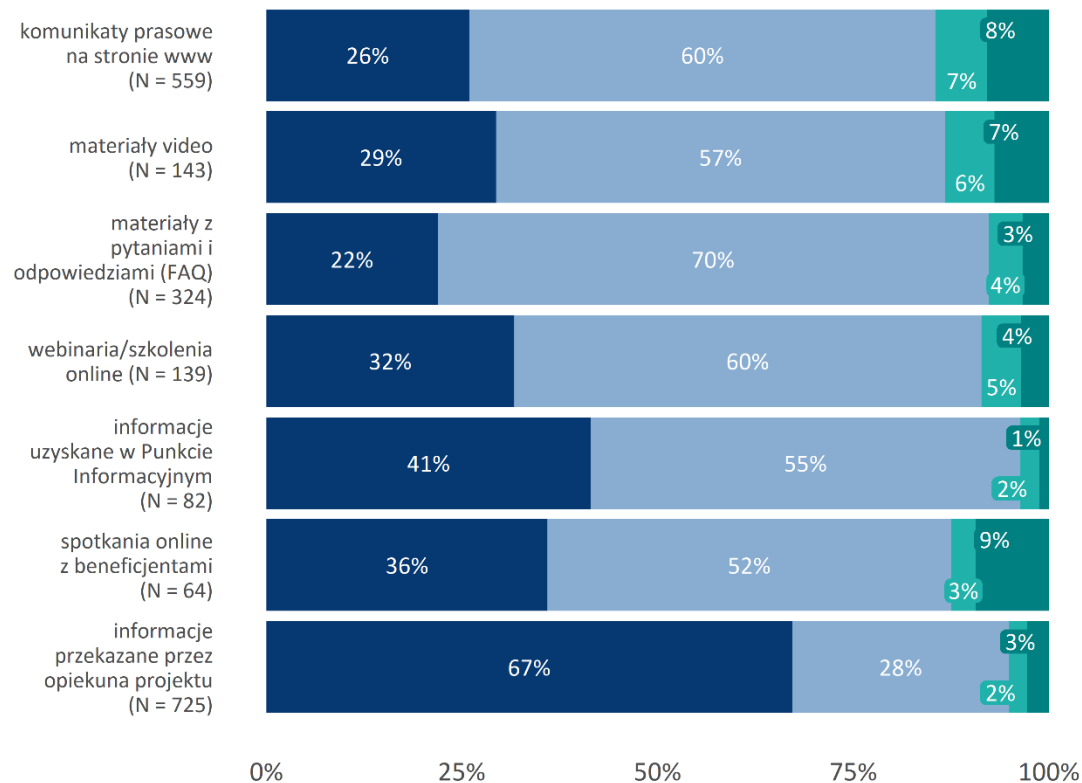
Najczęściej wskazywany przez ankietowanych kontakt z opiekunem projektu dostarcza jednocześnie najczęściej w pełni przydatnych informacji.

Z kolei często wskazywane komunikaty prasowe, w większym stopniu uzupełniają wiedzę w częściowym zakresie, podobnie jak materiały prezentujące pytania i odpowiedzi.

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Ocena czy informacje uzyskane ze wskazanych źródeł były wyczerpujące

■ tak, w pełni ■ tak, częściowo ■ nie ■ trudno powiedzieć

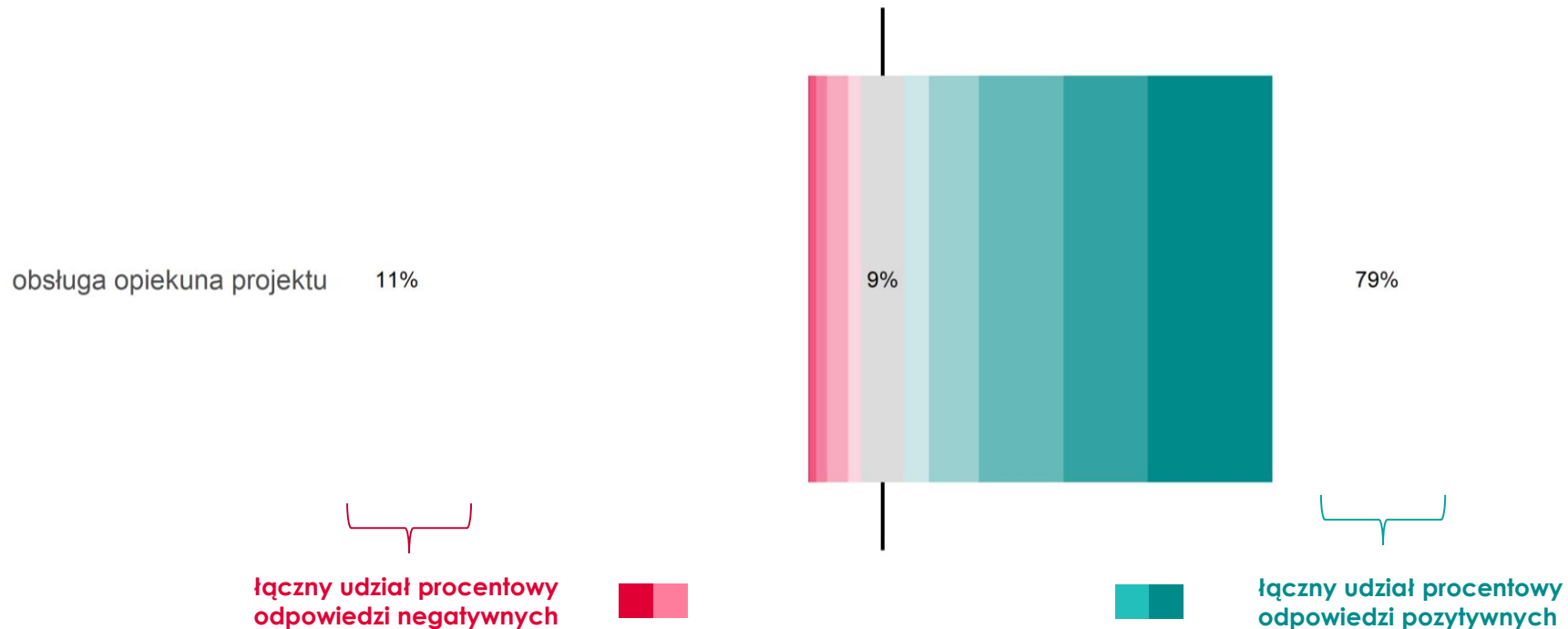
Najczęściej wskazywany przez ankieterowanych kontakt z opiekunem projektu dostarcza najczęściej w pełni wyczerpujących informacji.

Z kolei często wskazywane komunikaty prasowe, w większym stopniu dostarczają informacji, które tylko częściowo są wyczerpujące, podobnie jak materiały prezentujące pytania i odpowiedzi.

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Ocena poziomu zadowolenia z obsługi opiekuna projektu w czasie pandemii

0 - zdecydowanie niezadowolony/a 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 - zdecydowanie zadowolony/a

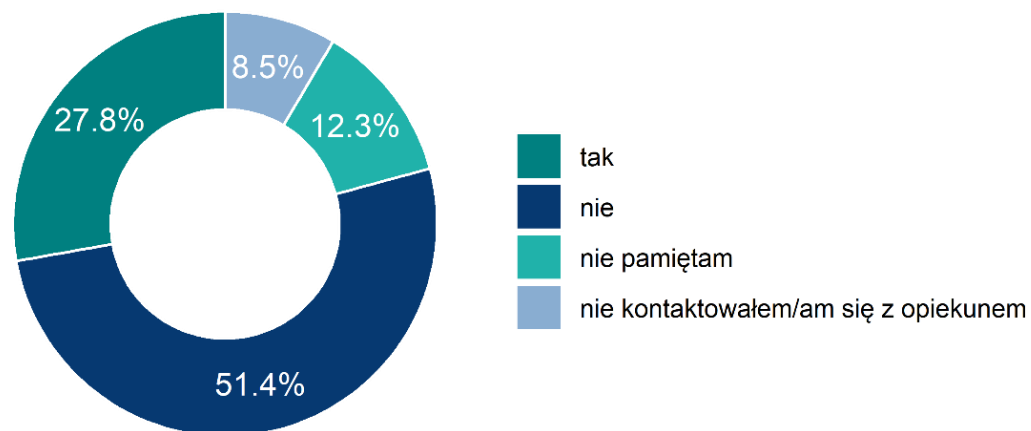
79%

ankietowanych, którzy podjęli próbę kontaktu z opiekunem jest zadowolonych z obsługi opiekuna projektów w czasie pandemii.

Niezależnie od typu podmiotu i wielkości przedsiębiorstwa, średnia ocena poziomu zadowolenia wynosi około 7.

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

Ocena czy wystąpił problem ze skontaktowaniem się z opiekunem projektu w czasie pandemii?

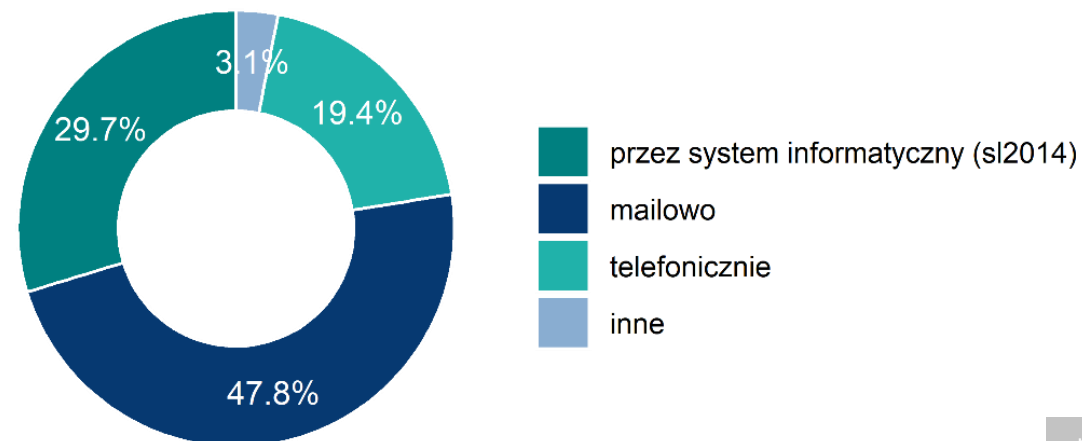
n = 1 022

28% ankietowanych miało problem z kontaktowaniem się z opiekunem projektu.

Częściej na problem kontaktu zwracali uwagę kierownicy z przedsiębiorstw – w szczególności z mikro i małych firm.

8,5 % badanych nie odczuwało potrzeby kontaktu.

Sposób kontaktu z opiekunem projektu w czasie pandemii

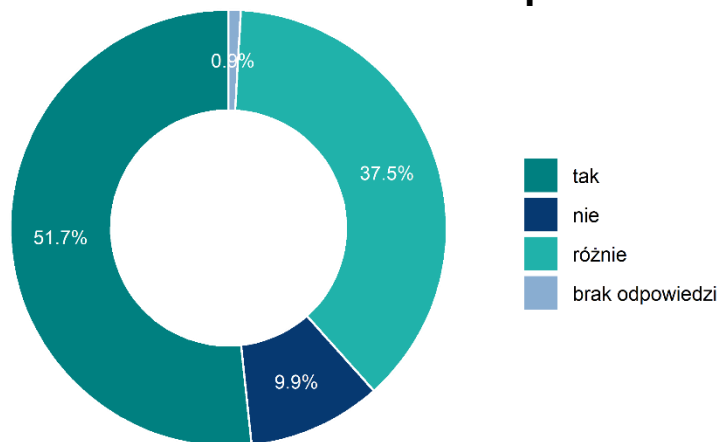
n = 935

48% badanych (n = 935) kontaktowało się z opiekunami mailowo – zdecydowanie częściej ten sposób preferowali kierownicy z jednostek naukowych.

Z kolei zarządzający projektami w firmach częściej kontaktowali się za pomocą systemu informatycznego (częściej z dużych firm).

Ocena działań Centrum w czasie pandemii – wyniki badania

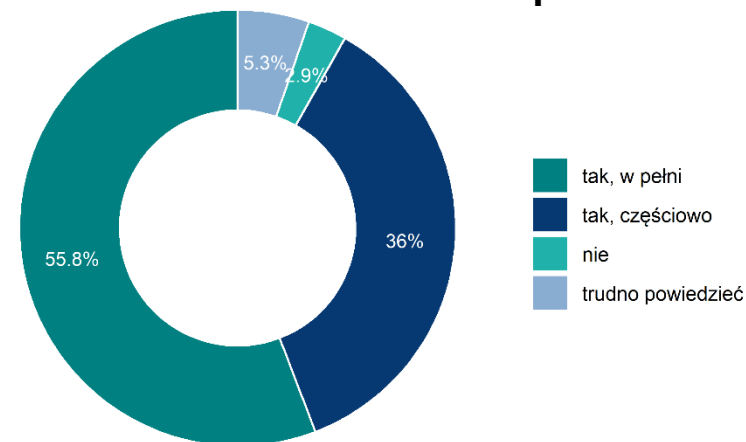
Ocena czy czas wyczekiwania na informacje ze strony opiekuna projektu był wystarczający w czasie pandemii

n = 935

52% kierowników oceniło, że czas wyczekiwania na informacje ze strony opiekuna był wystarczający (taką opinię częściej podzielali kierownicy z jednostek naukowych). Jednocześnie **ponad jedna trzecia** uznała, że trudno to jednoznacznie określić – gdyż zależało to od opiekuna lub wagi problemu.

Ocena czy informacje uzyskane od opiekuna projektu pozwoliły rozwiązać problem w czasie pandemii

n = 927

Zdecydowana większość badanych oceniła, że pozyskane informacje pozwoliły rozwiązać problem, przy czym jednej trzeciej kierowników udało się to tylko częściowo.

Częściej zadowolone z pozytywnego efektu okazywali kierownicy z jednostek naukowych, a w grupie przedsiębiorstw – nieznacznie częściej kierownicy z firm mikro.

Bibliografia

Centrum Monitoringu Sytuacji Gospodarczej – CMSG (2020). Sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw w czasach koronawirusa.

Główny Urząd Statystyczny – GUS. (2020). *Wpływ pandemii COVID-19 na koniunkturę gospodarczą – oceny i oczekiwania* oraz Aneks do publikacji (luty 2021).

KPMG (2020). SARS CoV-2 (COVID-19). *Wpływ na biznes*.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej – MFiPR (2021). Raport z badania ewaluacyjnego: *Wpływ działalności badawczo-rozwojowej w polityce spójności 2014-2020 na konkurencyjność i innowacyjność gospodarki – etap I: badanie w trakcie wdrażania*. Badanie realizowane przez konsorcjum Idea Instytut Sp. z o.o., Policy&Action Group Uniconsult Sp. z o.o., Imapp Consulting Sp. z o.o.

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – PARP (2020). *Pomiar pulsu przedsiębiorstw. Badanie COVID-19 Business Pulse Survey (COV-BPS) – Polska*.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców – ZPP (2020). *Raport z wyników badania sektora MSP w czasie epidemii koronawirusa*.

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Raport przygotowany przez Sekcję Analiz i Ewaluacji

Autorzy:

Michał Baranowski
dr Barbara Kowalczyk
Jolanta Pisarek

